

Jaarstukken 2019

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Dhr. K.F. Schuiling

Dhr. F.H. Wiersma

voorzitter

penningmeester

Inhoudsopgave

Jaarverslag	4
Voorwoord	5
1 Inleiding	7
2 Programmaverantwoording	9
2.1 Brandweezorg.....	9
2.2 Crisisbeheersing	14
2.3 Gemeentelijke Kolom Groningen	20
2.4 GHOR.....	24
3 Paragrafen	28
3.1 Lokale heffingen.....	28
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	28
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	31
3.4 Financiering.....	31
3.5 Bedrijfsvoering	32
3.6 Verbonden partijen	33
3.7 Grondbeleid.....	33
Jaarrekening	34
4 Balans	35
4.1 Toelichting op de balans	35
5 Toelichting baten en lasten	42
5.1 Brandweezorg.....	43
5.2 Crisisbeheersing	46
5.3 Gemeentelijke Kolom Groningen	47
5.4 GHOR.....	48
6 Grondslagen waardering en resultaatbepaling	49
7 Gebeurtenissen na balansdatum	51
8 Bestemming resultaat	52
Bijlagen	53
I. Gemeentelijke bijdrage	54
II. Rijksbijdrage BDuR en SiSa	56
III. Reserves	57
IV. Risico's	58
V. Vaste activa	59
VI. Geldleningen	60
VII. Wet Normering Topinkomens	61
VIII. Taakvelden	63
IX. Controleverklaring	65

Jaarverslag

Voorwoord

De wereld verandert in hoog tempo. Ook in 2019 zagen we de veranderingen en de risico's die ermee gepaard gaan dagelijks voorbij komen. Die veranderingen hebben gevolgen voor u en mij, voor onze omgeving en zeker ook voor de organisatie en de werkwijze van Veiligheidsregio Groningen. Daarmee was 2019 opnieuw een boeiend jaar!

Het jaar begon met de containercalamiteit in het Waddengebied. De MSC Zoë verloor boven de eilanden honderden containers, waarna dagenlang spullen aanspoelden op de stranden en de kwelders. Er was geen sprake van brand of evacuatie. Wel was er onmiddellijk behoefte aan (bestuurlijke) afstemming met de betrokken gemeenten, waterschappen, hulpdiensten en natuurbeheerders, ook omdat de grote bereidheid van het publiek om de rommel op te ruimen in goede banen moest worden geleid. Waar Veiligheidsregio Fryslân koos voor een opschaling naar GRIP4, de burgemeester van Het Hogeland daarbij aansloot en wij in de persoon van de regionaal commandant waren vertegenwoordigd in het Friese regionaal operationeel team (ROT), koos Groningen voor een flexibele opschaling.

Deze manier van werken hebben we in 2019 steeds beter in de vingers gekregen. De zware aardbeving in Westerwijtwerd, het uitvallen van het KPN-netwerk en daarmee het wegvallen van 112 als noodnummer, maar ook de grootschalige boerenprotesten, de lekkende persleiding in Groningen en de toegenomen maatschappelijke onrust ten gevolge van de plaatsing van windmolens. In al deze situaties heeft Veiligheidsregio Groningen laten zien dat de klassieke rampenbestrijding niet altijd meer het antwoord is op complexe veiligheidsvraagstukken in onze provincie. Meer dan ooit zoeken we de verbinding met gemeenten, klassieke en nieuwe netwerkpartners.

De nieuwe werkwijze heeft zijn weerslag gekregen in het nieuwe Veiligheidsplan, waarin het regionaal risicoprofiel, het regionaal beleidsplan en het regionaal crisisplan integraal en in samenhang zijn opgenomen. Juist vanwege het nieuwe karakter houdt Veiligheidsregio Groningen dit voorjaar een aantal informatiebijeenkomsten voor gemeenteraadsleden en bestuurders. Na deze visitatie zal het Veiligheidsplan in juni 2020 ter vaststelling worden aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Dat bestuur heeft in 2019 een aantal wijzigingen ondergaan in verband met het vertrek en de komst van een aantal burgemeesters. Vanaf deze plaats nog eens een warm welkom aan de nieuwkomers, niet in de laatste plaats aan onze voorzitter, de heer Schuiling.

Ondertussen richt Brandweer Groningen nadrukkelijk de blik op de toekomst. Europese en landelijke wet- en regelgeving dwingen ons en de andere veiligheidsregio's nog eens kritisch te kijken naar de houdbaarheid en betaalbaarheid van het vrijwillige karakter van onze brandweerorganisaties. In een gebied dat gekenmerkt wordt door vergrijzing en krimp geeft dat een extra dimensie aan dit boeiende vraagstuk. Eind 2019 hebben we met onze bestuurders een eerste verkenning gedaan als het gaat om de toekomstbestendige ontwikkeling van de brandweezorg in Groningen, die recht doet aan de zorgen van de inwoners. Bijvoorbeeld als het gaat om de bluswatervoorziening in onze uitgestrekte provincie.

De GKG en de GHOR sluiten sinds juli 2019 aan bij de sector Crisisbeheersing. Een boeiend proces, dat moed en denkracht vraagt van alle betrokkenen.

Met de reorganisatie die in de zomer van 2019 is afgerond hebben we de organisatie van Veiligheidsregio Groningen in de juiste vorm gegoten. We kijken met onze medewerkers terug op een spannende, soms emotionele maar zeker ook boeiende en uitdagende periode. De nieuwe inrichting

van de organisatie moet ertoe leiden dat Veiligheidsregio Groningen onder alle omstandigheden bijdraagt aan een gezond en veilig bestaan in de vrijheid en ruimte van deze provincie!

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (VRG). VRG is een jonge organisatie, die zich intern ontwikkelt en extern meer profileert. VRG is verantwoordelijk voor het leveren van goede brandweezorg en het vormgeven van een stevige crisisorganisatie, samen met partners in crisisbeheersing.

Om beter te voldoen aan de in de Meerjarenkoers gestelde doelen is in het voorjaar 2018 begonnen met voorbereidingen voor een organisatieaanpassing. Dit heeft geleid tot een personele reorganisatie die in juli 2019 is afgerond. Deze is zorgvuldig en in nauwe samenwerking met de ondernemingsraad verlopen. Met deze organisatieaanpassing is de structuur, inrichting en formatie van VRG gewijzigd. Crisisbeheersing is gepositioneerd naast Brandweezorg en Risicobeheersing. We zien een verdergaande integratie van GKG, GHOR en Crisisbeheersing. Ook zien we dat Risicobeheersing verder inzet op een breder speelveld. Zo willen we gemeenten grip op risico's bieden, en het platform zijn voor samenwerking met crisis- en netwerkpartners.

Bestuurlijk gezien bestaat VRG uit de programma's Brandweezorg, Crisisbeheersing, Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) en de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR). Het jaarverslag is ingedeeld op een verantwoording van deze programma's. Dit is ook conform de wijze waarop de begroting voor 2019 per programma tot stand is gekomen. De ontwikkelingen binnen de verschillende sectoren worden verder toegelicht bij de betreffende paragraaf.

Voorziening FLO

Tot 2006 hadden medewerkers van de brandweer recht op FLO, vanaf 1 januari 2006 is dit gestopt en was een overgangsrecht afgesproken voor alle medewerkers die reeds in dienst waren. Het afgelopen decennium zijn er diverse fiscale en andere wetwijzigingen geweest die ertoe leidden dat de in 2005 gemaakte afspraken niet langer konden worden toegepast of veel duurder zouden worden. Dit heeft geleid tot gesprekken over herziening van het FLO-overgangsrecht. Als gevolg van het in 2017 gesloten Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht Brandweerpersoneel resteren er per 1 januari 2018 twee separate Regelingen FLO-overgangsrecht:

- een Regeling FLO-overgangsrecht 2006 voor een ieder die op 29 oktober 2016 inactief was (deze regeling blijft van kracht tot 1 november 2023); (FLO2006) In het Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht Brandweerpersoneel wordt aangegeven dat een ieder die inactief is op 29 oktober 2016 niet overgaat naar het FLO2018 en hierdoor het FLO2006 van toepassing blijft.
- een Regeling FLO-overgangsrecht 75% netto garantie voor een ieder die op 29 oktober 2016 actief was (FLO2018).

In het handboek FLO overgangsrecht versie (april 2019) zijn de financiële implicaties door de VNG uitgewerkt. VRG heeft zich, op basis van de recente ontwikkelingen en de BBV, genoodzaakt gezien in de jaarrekening 2019 een voorziening van circa € 15,2 miljoen te treffen inzake de kosten van deze Regeling FLO-overgangsrecht 75% netto garantie (FLO2018). Het eigen vermogen van VRG wordt daardoor sterk negatief (circa € 10,3 miljoen). Zoals wettelijk geregeld moeten de deelnemende gemeente tekorten in de GR opvangen. Op 19 juni 2019 heeft het Algemeen Bestuur van VRG de meerjarenbegroting 2020-2023 goedgekeurd en daarmee ook reeds € 4 miljoen van de FLO-kosten/voorziening gedekt. VRG zal, in samenwerking met de deelnemende gemeenten en in overleg met de Provincie Groningen, een plan uitwerken om het negatieve eigen vermogen op te lossen.

COVID-19

De uitbraak van het coronavirus eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekenne omstandigheden. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Voor ons als Veiligheidsregio betekent dit dat wij in de frontlinie staan in de bestrijding van het virus. Sinds 6 maart 2020 is onze crisisorganisatie opgeschaald naar GRIP-2 en op 12 maart naar GRIP-4. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie.

De belangrijkste gevolgen/effecten voor zover deze op dit moment zijn in te schatten betreffen de punten genoemd in de jaarrekening op pagina 51.

2 Programmaverantwoording

Het Algemeen Bestuur heeft in het programmaplan van de begroting 2019 de opdrachten en de daarvoor uit te voeren activiteiten vastgesteld. In dit hoofdstuk wordt per programma hierover verantwoording afgelegd.

2.1 Brandweezorg

VRG is verantwoordelijk voor het snelle en adequate leveren van brandweezorg aan inwoners, ondernemers en bezoekers in de provincie Groningen. Brandweezorg wordt geleverd vanuit 39 brandweerposten verspreid over de regio Groningen; 37 kazernes met een vrijwillige bezetting en twee kazernes met een 24-uurs beroepsbezetting.

Wat is er gedaan?

Brandweezorg

In 2019 is Brandweer Groningen 3579 keer uitgerukt voor een incident: 2082 keer voor brand, 998 keer voor hulpverlening, 311 keer voor een ongeval met een gevaarlijke stof en 53 keer voor een waterongeval. Het bestrijden van deze incidenten is de kerntaak van de brandweer.

De doelstelling van VRG voor 2019 was om de focus op haar kerntaken te leggen om deze proactief en professioneel uit te voeren. De sector brandweezorg is hiervoor in 2019 heringericht. Vier teamleiders hebben in hun gebieden de dagdienstbezetting gereorganiseerd. De teams Strategie en Ontwikkeling, Techniek en Ondersteuning en Vakbekwaamheid zijn ingericht om de gebieden zo goed mogelijk te ondersteunen. De reorganisatie was ondersteunend aan de ambitie om voor de brandweezorg de basis op orde te hebben. Alle werkzaamheden van de sector zijn gericht op paraatheid: de 39 posten in de regio zo faciliteren dat onze brandweermensen snel kunnen uitrukken en veilig en professioneel hun taken kunnen verrichten. Naast de paraatheid van de basisbrandweezorg is ook een commandovoeringssysteem paraat voor leiding en coördinatie bij grote(re) incidenten.

De 4 kerntaken van brandweezorg (brandbestrijding, technische hulpverlening, waterongevallenbeheersing en incidentbestrijding gevaarlijke stoffen) zijn verder uitgewerkt of grondig herzien. Door de kerntaken te organiseren volgens het piramidemodel is inzichtelijk en uitlegbaar gemaakt hoe de brandweezorg in de regio is ingericht en op grond van welke risico's en afwegingen dat is gedaan. Bij de bestuurlijke themabijeenkomst in december kon hierdoor een helder beeld worden gegeven van het niveau van brandweezorg in Groningen en van de uitdagingen en keuzes waarvoor de brandweer zich gesteld ziet. Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een visie en scenario's voor een toekomstgerichte brandweezorg (perspectief 2030).

Paraatheid en vrijwilligheid, bluswatervoorziening en de brandweezorg in het stedelijk gebied waren belangrijke thema's in de basis op orde. Zo is de pilot voorbereid om veilig met vier personen uit te rukken en ervaring op te doen met flexibele voertuigbezetting, zijn er 5 nieuwe tankautospuitten in gebruik genomen, en is de aanbesteding afgerond voor 4 grootwatertransportsystemen met een grotere capaciteit. Bijzondere aandacht is uitgegaan naar de bluswatervoorziening in de zogeheten witte vlekken. Samen met de gemeenten en het waterbedrijf is de overeenkomst bluswatervoorziening geactualiseerd en is verder onderzocht of er voor een continue aanvoer van bluswater kan worden gezorgd bij objecten die niet in de buurt van een brandkraan zijn gelegen. Om bij het blussen met schuim het milieu niet onnodig te belasten, is begonnen met de vervanging van het fluorhoudend schuim voor de basisbrandweezorg.

Per 1 januari 2019 heeft VRG samen met andere regio's een nieuwe ongevallenverzekering moeten afsluiten. Omdat er onder de brandweervrijwilligers vragen en onzekerheid waren ontstaan over de dekking van de ongevallenverzekering van VRG en de voorwaarden voor uitkering na een ongeval, is vastgelegd hoe VRG de zogeheten hardheidsclausule hanteert. Hierover zijn informatiekaarten opgesteld en worden verschillende voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Een van de prestaties waar we trots op zijn, is dat het duikteam en de duikploegleiders hun proeve van bekwaamheid met succes hebben afgelegd en daarmee hun hercertificering hebben behaald. Voor een groot aantal vrijwilligers is als dank voor hun inzet van 20 jaar of langer een koninklijke onderscheiding aangevraagd. In 2020 vervalt de automatische benoemingsgrond voor 'het lintje' en komt er een formele brandweeronderscheiding voor in de plaats. Ook in 2019 zijn de vijf jeugdbrandweerploegen actief geweest met enthousiaste deelname aan oefeningen en landelijke wedstrijden. De jeugdbrandweer is onze kweekvijver voor repressief brandweertalent.

In afwachting van de visieontwikkeling en verdere bestuurlijke besluitvorming is in 2019 niet verder gegaan met de ontwikkeling van scheepsincidentbestrijding en is eind 2019 de invulling van de buurtgerichte brandweezorg voorlopig stopgezet.

Risicobeheersing

In 2019 hebben we voornamelijk focus gehad op de energietransitie. Door aansluiting te zoeken bij alle maatgevende projecten in de eigen regio (lokaal), intensivering van de samenwerking en het opstellen van gezamenlijke adviesproducten in 3Noord verband (regionaal) en participatie in COP's (community of practice) en kennisplatforms (landelijk) hebben we onze kennispositie versterkt.

Op het gebied van de Omgevingswet hebben we gewerkt aan het optimaliseren van de veiligheidsadvisering in Omgevingsvisies en -plannen. Voor internationalisering gold: (nog) sterker inbrengen in 'grensoverschrijdende samenwerking bij calamiteiten', door beleid en risicoprofielen op elkaar af te stemmen, samen met de sector Crisisbeheersing. Ook hebben we ons bezig gehouden met het aanwijzen van bedrijfsbrandweren en zijn de nieuwe regels over doormeldingen geïmplementeerd. Daarnaast hebben we de waterveiligheid een plek gegeven in beleidsvorming en planvorming van overheden (inclusief de handelingsperspectieven van de uitvoeringsdiensten).

Het BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) team deed de uitvoering van de BRZO-Inspecties en handhaving in Groningen, Friesland, Drenthe en landelijke concerns. Dit gebeurde thema-gericht: Ageing zoals mechanische en thermische vermoeiing en passieve brandbeveiliging. Ook beoordeelde het BRZO team veiligheidsrapporten, gaf ze advies op omgevingsvergunningen en vertegenwoordigde het BRZO Noord in landelijke overleggen en projecten.

We zien een duidelijke tendens waarbij instellingen als woonzorg en diverse bouwcorporaties steeds meer hun eigen gebouwen scannen op levensloopbestendigheid, waarbij de brandveiligheid gelijk wordt meegenomen. Er zijn 80 woningen gecontroleerd samen met de GGD en/of gemeenten. Dit betrof in toenemende mate woningen met specifieke problematieken zoals bijvoorbeeld hoarding (het obsessief verzamelen van spullen).

INCIDENTEN

GRIP (afgesteld met CB)

13 VOORBEREIDEND ROT

GRIP 1 **10**
GRIP 2 **3**

UREN VRIJWILLIGERS VOOR UITRUK EN OEFENEN

		UITRUK	OEFENEN	GEMIDDELDE UITRUKKINGEN	GEMIDDELDE OEFENEN
BRANDWEER-VRIJWILLIGERS	787	27018	60675	34,3	77,1
BEROEPS-BRANDWEER	93	5436	15623	58,5	168,0
PIKET	33	289	2229	8,8	67,5

SOCIAL MEDIA

PERSONEELSAANTALLEN

	01-01-2020	01-01-2020 FTE	01-01-2019	01-01-2019 FTE
BRANDWEER-VRIJWILLIGERS	736		730	
BEROEPS-BRANDWEER	92	90,8	93	91,8

NB De cijfers van dagdienstpersoneel zijn niet meer genoemd omdat niet duidelijk was waarom hier ook ondersteuning van P&OO en Bedrijfsvoering in zat, en omdat er bij het programma Crisisbeheersing ook geen personeelsaantallen worden genoemd.

VAKBEKWAAMHEID

Implementatie nieuwe visie op grootschalig brandweeroptreden > posten, bevelvoerders en commandovoering

PIKET & AANTAL FUNCTIONARISSEN

OVD MIDDEN 5	OVD OOST 4	RVCD 4	CVE 4 *
OVD NOORD 5	OVD WEST 5	HOVD/AGS 4	

* 3Noord piket: 2 functionarissen VRG en 2 functionarissen VRF

SCHOON WERKEN

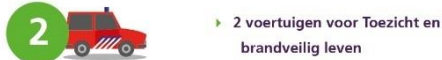
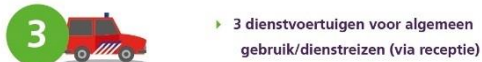
RISICOBEHEERSING

OPGELEVERD MATERIAAL

- ▶ Op iedere tankautospuiter een hefkussenset t.b.v. aardbevingsscenario's
- ▶ Op iedere tankautospuiter een EHBO rugzak met speciale kit voor grote bloedingen
- ▶ Voertuigen die nog geen Stabfast (7x) en blinderingsscherm (21x) hadden, zijn hiermee uitgerust, conform afspraken uit de piramide Technische hulpverlening
- ▶ Alle uitrukleding is uitgeleverd
- ▶ De verzorgingsunit is in december opgeleverd (begin 2020 operationeel)

DIGITALE BEREIKBAARHEIDSKAARTEN (DBK)

1137 van de 1146 geplande digitale bereikbaarheidskaarten zijn geüpdatet.

7 worden op dit moment behandeld waar nog informatie voor wordt aangeleverd.

Daarnaast worden er voor 2 objecten nieuwe plannen gemaakt.

COLLEGIAAL OPVANG TEAM (COT)

AANTAL INCIDENTEN BUITEN GRONINGEN WAAR (OOK) ONZE POSTEN VOOR GEALARMEERD ZIJN EN VANUIT ANDERE REGIO'S BIJ INCIDENTEN IN GRONINGEN:

Wat heeft de uitvoering gekost?

Baten en lasten van het programma Brandweer:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	45.011	46.030	45.999	-31
Lasten	45.011	46.477	61.704	15.227
Resultaat voor reserve mutaties	-	-447	-15.705	-15.258
Reserve mutatie	-	623	383	-240
Resultaat na reserve mutaties	-	176	-15.322	-15.498

Het financiële resultaat van 15.322 duizend euro negatief wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.2 Crisisbeheersing

Als er een ramp of crisis plaatsvindt of dreigt, komen verschillende organisaties in actie. Dit kunnen hulpverleningsdiensten zijn, zoals brandweer, politie en de ambulancedienst. Maar ook bijvoorbeeld gemeenten, waterschappen, defensie en commerciële bedrijven.

Crisisbeheersing zorgt ervoor dat deze multidisciplinaire samenwerking goed is voorbereid. Mocht zich een ramp of crisis voordoen, dan weten alle partijen wie wat gaat doen en kan er snel worden gehandeld. We maken vooraf plannen, leggen samenwerkingsafspraken vast, leiden crisisfunctionarissen op en zorgen voor gezamenlijke oefeningen.

Wat is er gedaan?

Veiligheidsplan

In 2019 is het concept Veiligheidsplan VRG 2020-2024 vastgesteld. In dit plan brengen we voor het eerst ons Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Regionaal Crisisplan bij elkaar in één document. Er zit immers een volgordelijkheid in de plannen. Er is gekozen voor een integrale aanpak, waarin de plannen met elkaar verbonden zijn. Dat doen we omdat de wereld verandert. Nieuwe risico's stellen ons voor uitdagingen. En deze uitdagingen betekenen iets voor de manier waarop wij als veiligheidsregio naar onze omgeving kijken. De dynamiek in de samenleving vraagt om een duidelijke visie op en een samenhang tussen enerzijds het voorkomen en bestrijden van branden, incidenten, rampen en crises en anderzijds nieuwe veiligheidsvraagstukken. Die beschrijven we in het veiligheidsplan. Ook wordt beschreven hoe die visie zich verhoudt tot onze wettelijke taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en bevolkingszorg en de verantwoordelijkheid voor de meldkamerfunctie veiligheidsregio's. Als netwerkorganisatie willen we samen met gemeenten, bedrijven, klassieke en nieuwe (crisis)partners aan de hand van dit plan onze bijdrage leveren aan het streven naar een gezond en veilig bestaan in Groningen. Het proces tot definitieve vaststelling van het plan loopt door in 2020.

Grensoverschrijdende samenwerking

In 2019 hebben wij onze samenwerking met Duitsland geïntensiveerd. Wij hebben bijvoorbeeld ondersteund bij een grote veenbrand in de omgeving van Meppen en afgestemd rondom de effecten van Paasvuren. Samenwerking met onze oosterburen is tevens van belang bij de bestrijding van incidenten op de Ems, waarbij het grensverloop op de Ems een bestuurlijk aandachtspunt is. Ook de mogelijke effecten in onze regio door een incident bij de Emsland kerncentrale in Lingen maakt dat we goed contact onderhouden met de Duitse autoriteiten.

VINN

Het Veiligheids Informatiecentrum Noord-Nederland (VINN) is een samenwerking tussen de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe en de Meldkamer Noord-Nederland en is een voorbeeld van informatiegestuurd werken bij VRG. Het VINN is in 2019 doorontwikkeld. Zo is het VINN gestart met het periodiek (2-wekelijks) leveren van een actueel veiligheidsbeeld ten behoeve van risico- en incidentmanagement. Het VINN levert ook omgevingsbeelden tijdens incidenten en evenementen.

Boerenprotesten

Crisisbeheersing heeft een adviserende rol vervuld in de voorbereiding op en tijdens de boerenacties in oktober en december 2019. Voor beide protestdagen is voor een flexibele structuur gekozen die aansloot op de risico's en verwachte taken. We hebben geadviseerd over de crisisaanpak en op 18

december 2019 zijn we met de beoogd operationeel leider (OL) als liaison aanwezig geweest bij het staf grootschalig en bijzonder optreden politie (SGBO) in Drachten.

Cyber

In 2019 is het landelijke whitepaper Digitale Ontwrichting en Cyber ontwikkeld, samen met het bijbehorende bestuurlijke routeboek. Crisisbeheersing is lid van de landelijke werkgroep die dit whitepaper heeft ontwikkeld. Het doel van het whitepaper is veiligheidsregio's te voorzien van een landelijke handreiking over de aanpak van digitale ontwrichting en cyber. Daarnaast is Crisisbeheersing van VRG betrokken bij een regionale stichting om cyberweerbaarheid in het noorden te versterken.

Klimaat (WAVE 2020)

In 2019 zijn verschillende activiteiten in het kader van het Deltaprogramma (klimaatverandering en -adaptatie) ontplooid. We zijn gestart met het uitvoeren van de impactanalyse overstromingen en ernstige wateroverlast als onderdeel van het programma watersnood aanpak veiligheidsregio (WAVE) 2020. Crisisbeheersing is tevens betrokken bij de regionale werkgroep Ruimtelijke Adaptatie (i.s.m. diverse overheden, waterschappen en waterbedrijven in Groningen, Friesland en Drenthe).

Multidisciplinair Oefenen Trainen en Opleiden (MOTO)

Op het gebied van opleiden en trainen zijn veel activiteiten ontplooid in 2019, een groot deel komt min of meer jaarlijks terug. Daarnaast is een begin gemaakt met het kennismaken met en het bekwaam maken van crisisteams in Team Resource Management (TRM). Voortbordurend op 2018 is in 2019 een aantal rampbestrijdingsplannen en incidentbestrijdingsplannen op Commando Plaats Incident (CoPI)-niveau beoefend en hebben er diverse regionaal operationeel team (ROT)- en beleidsteam (BT)-oefeningen plaatsgevonden, waarbij crisisfunctionarissen de mogelijkheid kregen om in basismodules of themadagen opgedane kennis over het stelsel van crisisbeheersing in de praktijk te brengen. Vrijwel alle (in 2019 nog bestaande) gemeenten hebben met hun gemeentelijk beleidsteam (GBT) kunnen oefenen. De ketenoefening (voorheen systeemtest) in november omvatte een scenario tot GRIP 3 nabij Ter Apel, waar verschillende bestuurlijke dilemma's aan bod kwamen.

Evalueren

VRG wil met haar evaluatiesystematiek leren van ervaringen uit oefeningen, GRIP-incidenten en bijzondere inzetten in de regio Groningen om daarmee de crisisorganisatie te verbeteren. Voorbeelden van bijzondere inzetten in 2019 zijn de boerenacties en de lekkage van de rioolpersleiding, waarbij flexibel is opgeschaald. Maar ook de landelijke KPN-telefonieverstoring, waarbij voor het eerst in noordelijk verband is opgeschaald. De crisisinzetten worden geëvalueerd. Soms alleen schriftelijk, maar vaak aan de hand van een combinatie van schriftelijke uitvraag, interviews en leertafels met deelnemers. Zo is ook de crisisaanpak aardbevingen geëvalueerd naar aanleiding van de zware beving in Westerwijtwerd en de lichtere bevingen in Garrelsweer en Appingedam. De lessen uit alle evaluaties zijn gedeeld met de leden van het multidisciplinaire actiehoudersoverleg, waarin de leerpunten geborgd zijn.

Om sneller met onze evaluatorenpool te kunnen evalueren hebben wij het digitaal kwaliteitssystemeem Enquiry aangeschaft. Daardoor kunnen evaluatierapportages (quick scans) sneller worden opgeleverd. De huidige leertafels vinden plaats in een veilige omgeving. Tijdens het herzien van de systematiek willen we de veiligheid gaan borgen door op te nemen dat het evalueren altijd in een veilige cultuur ('Just Culture') plaatsvindt. De verdere invoering van Just Culture en het werken met de Enquiry-applicatie staat op de planning voor 2020 en past binnen de vernieuwing van het evaluatieproces binnen Veiligheidsregio Groningen.

Programma Aardbevingen

In 2019 hebben onderstaande bijzonderheden m.b.t. het gaswinnings- en aardbevingsdossier plaatsgevonden:

- Oplevering evaluatieverslag aardbevingsoefening (2018) met conclusies en aanbevelingen;
- Medewerkersbijeenkomsten over de impact van gaswinning en aardbevingen op hulpverleners (i.s.m. GGD en Politie);
- Inwonerbijeenkomsten m.b.t. zelf- en samenredzaamheid in o.a. Delfzijl;
- Scholingsprogramma voor zorginstellingen (GHOR);
- Opleiding constructieve veiligheid voor brandweer;
- Aanschaf en implementatie verlichtingssets en hefkussens op brandweervoertuigen;
- Ontwikkeling van het netwerkteam Veiligheid & Gezondheid;
- Lessen en doorontwikkeling van het lesprogramma Aardbevingenwijzer op basisscholen;
- Ontwikkeling Plan van aanpak Nafase bij aardbevingen (GKG).

CRISISBEHEERSING

De snel veranderende en steeds complexere omgeving stelt hoge eisen aan Crisisbeheersing bij VRG. Om hieraan te kunnen voldoen, stond Crisisbeheersing in 2019 in het teken van:

- ▶ Continuering van onze huidige adequate basis en een focus op professionalisering van Crisisbeheersing bij VRG;
- ▶ De ontwikkeling van het veiligheidsplan: het Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Regionaal Crisisplan;
- ▶ Deelname en bijdrage aan de crisisorganisatie van VRG.

KENGETALLEN

8,6 FTE

GRIP-INZETTEN

In 2019 zijn 13 GRIP-inzetten geweest. Daarnaast zien we steeds vaker een flexibele toepassing van de GRIP-structuur, in bijvoorbeeld een Voorbereidend ROT (VROT) of in multidisciplinaire (bovenregionale) afstemming zonder opschaling naar een GRIP-niveau.

GRIP 1 GRIP 2

10

3

5

VOORBEREIDEND ROT

ACTIVITEITEN MULTI-DISCIPLINAIR OPLEIDEN, TRAINEN EN OEFENEN (MOTO):

2 CoPI-oefeningen op bedrijfslocaties met een rampenbestrijdingsplan	3 basismodules crisisbeheersing voor bestuurders
2 CoPI-oefeningen op locaties met een incidentbestrijdingsplan	5 themadagdelen en/of themacolleges
1 CoPI-oefening in de vorm van een multidisciplinaire veldoefening	8 trainingsdagdelen voor multirollen (notulist, IC, IM, LC, OL)
7 ROT-oefeningen waarbij de actiecentra ook hebben meegeoefend	2 trainingsdagen voor leden MOTO-werkgroep
10 GBT-oefeningen afzonderlijke gemeenten	1 ketenoefening met opschaling tot GRIP 3
4 basismodules voor collega's met een rol binnen de crisisbeheersing	

RBP'S EN IBP'S

7 RBP's geactualiseerd/herzien	2 IBP's geactualiseerd/herzien

INCIDENTEN

BIJZONDERHEDEN

Veiligheidsplan

In 2019 is het concept Veiligheidsplan VRG 2020-2024 vastgesteld. In dit plan brengen we voor het eerst ons Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Beleidsplan en Regionaal Crisisplan bij elkaar in één document. Er zit immers een volgorde in de plannen. Er is gekozen voor een integrale aanpak, waarin de plannen met elkaar verbonden zijn. Dat doen we omdat de wereld verandert. Nieuwe risico's stellen ons voor uitdagingen. En deze uitdagingen betekenen iets voor de manier waarop wij als veiligheidsregio naar onze omgeving kijken. De dynamiek in de samenleving vraagt om een duidelijke visie op een samenhang tussen enerzijds het voorkomen en bestrijden van branden, incidenten, rampen en crises en anderzijds nieuwe veiligheidsvraagstukken. Die beschrijven we in het veiligheidsplan. Ook wordt beschreven hoe die visie zich verhoudt tot onze wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en bevolkingszorg en de verantwoordelijkheid voor de meldkamerfunctie veiligheidsregio's. Als netwerkorganisatie willen we samen met gemeenten, bedrijven, klassieke en nieuwe (crisis)partners aan de hand van dit plan onze bijdrage leveren aan het streven naar een gezond en veilig bestaan in Groningen. Het proces tot definitieve vaststelling van het plan loopt door in 2020.

Grensoverschrijdende samenwerking

In 2019 hebben wij onze samenwerking met Duitsland geïntensiveerd. Wij hebben bijvoorbeeld ondersteund bij een grote veenbrand in de omgeving van Meppen en afgestemd rondom de effecten van Paasvuren. Samenwerking met onze oosterburen is tevens van belang bij de bestrijding van incidenten op de Ems, waarbij het grensverloop op de Ems een bestuurlijk aandachtspunt is. Ook de mogelijke effecten in onze regio door een incident bij de Emsland kerncentrale in Lingen maakt dat we goed contact onderhouden met de Duitse autoriteiten.

VINN

Het Veiligheids Informatiecentrum Noord-Nederland (VINN) is een samenwerking tussen de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe en de Meldkamer Noord-Nederland en is een voorbeeld van informatiegestuurd werken bij VRG. Het VINN is in 2019 doorontwikkeld. Zo is het VINN gestart met het periodiek (2-wekelijks) leveren van een actueel veiligheidsbeeld ten behoeve van risico- en incidentmanagement. Het VINN levert ook omgevingsbeelden tijdens incidenten en evenementen.

CYBER

In 2019 is het landelijke whitepaper Digitale Ontwrichting en Cyber ontwikkeld, samen met het bijbehorende bestuurlijke routebook. Crisisbeheersing is lid van de landelijke werkgroep die dit whitepaper heeft ontwikkeld. Het doel van het whitepaper is veiligheidsregio's te voorzien van een landelijke handreiking over de aanpak van digitale ontwrichting en cyber. Daarnaast is Crisisbeheersing van VRG betrokken bij een regionale stichting om cyberweerbaarheid in het noorden te versterken.

KLIMAAT (WAVE 2020)

Op 14 oktober 2019 vond de Netwerkdag Vitaal 3-Noord plaats met als thema klimaatverandering- en adaptatie. Crisisbeheersing VRG heeft deze dag i.s.m. VR Fryslân en VR Drenthe georganiseerd. Verder heeft VRG in 2019 verschillende activiteiten in het kader van het Deltaprogramma (klimaatverandering en -adaptatie) ontplooid. We zijn gestart met het uitvoeren van de impactanalyse overstromingen en ernstige wateroverlast als onderdeel van het programma WAVE 2020. Crisisbeheersing trekt samen met Risicobeheersing VRG op in dit programma. Crisisbeheersing is tevens betrokken bij de regionale werkgroep Ruimtelijke Adaptatie (i.s.m. diverse overheden, waterschappen en waterbedrijven in Groningen, Friesland en Drenthe).

Multidisciplinair Oefenen Trainen en Opleiden (MOTO)

Op het gebied van opleiden en trainen zijn veel activiteiten ontplooid in 2019, een groot deel komt min of meer jaarlijks terug. Daarnaast is een begin gemaakt met kennismaken met en het bekwaam maken van crisisteams in Team Resource Management (TRM). Voortbordurend op 2018 is in 2019 een aantal Rampenbestrijdingsplannen en Incidentbestrijdingsplannen op CoPI-niveau beoefend en hebben er diverse ROT- en BT-oefeningen plaatsgevonden, waarbij crisisfunctionarissen de mogelijkheid kregen om in basismodules of themadagen opgedane kennis over het stelsel van crisisbeheersing in de praktijk te brengen. Vrijwel alle (in 2019 nog bestaande) gemeenten hebben met hun GBT kunnen oefenen. De ketenoefening (voorheen systeemtest) in november omvatte een scenario tot GRIP 3 nabij Ter Apel, waar verschillende bestuurlijke dilemma's aan bod kwamen.

Evalueren

VRG wil met haar evaluatiesystematiek leren van ervaringen uit oefeningen, GRIP-incidenten en bijzondere inzetten in de regio Groningen om daarmee de crisisorganisatie te verbeteren. Voorbeelden van bijzondere inzetten in 2019 zijn de boerenacties en de lekkage van de rioolpersleiding, waarbij flexibel is opgeschaald. Maar ook de landelijke KPN-telefonieverstoring, waarbij voor het eerst in noordelijk verband is opgeschaald. De crisisinzetten worden geëvalueerd. Soms alleen schriftelijk, maar vaak aan de hand van een combinatie van schriftelijke uitvraag, interviews en leertafels met deelnemers. Zo is ook de crisisaanpak aardbevingen geëvalueerd naar aanleiding van de zware beving in Westervijlterd en de lichtere bevingen in Garrelsweer en Appingedam. De lessen uit alle evaluaties zijn gedeeld met de leden van het multidisciplinaire actiehoudersoverleg, waarin de leerpunten geborgd zijn.

Digitaal kwaliteitszorgsysteem Enquirya

Om sneller met onze evaluatorenpool te kunnen evalueren hebben wij het digitaal kwaliteitszorgsysteem Enquirya aangeschaft. Daardoor kunnen evaluatierapportages (quick scans) sneller worden opgeleverd. De huidige leertafels vinden plaats in een veilige omgeving. Tijdens het herzien van de systematiek willen we de veiligheid gaan borgen door op te nemen dat het evalueren altijd in een veilige cultuur ('Just Culture') plaatsvindt. De verdere invoering van Just Culture en het werken met de Enquirya-applicatie staat op de planning voor 2020 en past binnen de vernieuwing van het evaluatieproces binnen Veiligheidsregio Groningen.

LUNCH & LEARN

In 2019 hebben twee lunch & learn bijeenkomsten plaatsgevonden. In juni nam dr. Chris Zuidema ons mee in de ontwikkelingen m.b.t. klimaatverandering en de energietransitie en in november vertelde Bart van Leeuwen over het gebruik van smart data bij inzetten van de brandweer.

PROGRAMMA AARDBEVINGEN

In 2019 hebben onderstaande bijzonderheden m.b.t. het gaswinnings- en aardbevingsdossier plaatsgevonden:

- ▶ Oplevering evaluatieverslag aardbevingsoefening (2018) met conclusies en aanbevelingen;
- ▶ Medewerkersbijeenkomsten over de impact van gaswinning en aardbevingen op hulpverleners (i.s.m. GGD en Politie);
- ▶ Inwonerbijeenkomsten m.b.t. zelf- en samenredzaamheid in o.a. Delfzijl;
- ▶ Scholingsprogramma voor zorginstellingen (GHOR);
- ▶ Opleiding constructieve veiligheid voor brandweer;
- ▶ Aanschaf en implementatie verlichtingssets en hefkuissens op brandweervoertuigen;
- ▶ Ontwikkeling van het netwerkteam Veiligheid & Gezondheid;
- ▶ Lessen en doorontwikkeling van het lesprogramma Aardbevingenwijzer op basisscholen;
- ▶ Ontwikkeling Plan van aanpak Nafase bij aardbevingen (GKG).

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Crisisbeheersing:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	1.375	1.382	1.906	524
Lasten	1.375	1.382	2.078	696
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-172	-172
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-172	-172

Het financiële resultaat van 172 duizend euro negatief wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

De Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) is onderdeel van VRG en verzorgt als volwaardig crisispartner vanuit de visie op eigentijdse bevolkingszorg de voorbereiding en de uitvoering van de bevolkingszorgprocessen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Als onderdeel van de organisatieaanpassing van VRG is de Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) sinds juli 2019 ondergebracht in de nieuwe sector Crisisbeheersing. GKG is onderdeel van de uitvoeringsorganisatie VRG onder leiding van de directeur VRG en wordt functioneel aangestuurd door de directie GKG. De directie GKG is per januari 2019 geheel vernieuwd en wordt ingevuld door drie gemeentesecretarissen of coördinerend functionarissen. Daarnaast kent het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio een portefeuillehouder Gemeentelijke Kolom.

Wat is er gedaan?

De activiteiten van GKG zijn geborgd in het 'Organisatieplan, producten en diensten'. Ondanks personele wisselingen en de noodzaak tot prioritering, heeft team GKG de in het jaarplan 2019 geformuleerde speerpunten vast kunnen houden.

Team GKG

Hoewel de organisatieaanpassing van VRG geringe invloed heeft gehad op de personele samenstelling van team GKG, is het team in 2019 vrijwel geheel vernieuwd. Nieuwe formatie voor de aanstelling van een beleidsadviseur (1.0 fte) en een beleidsondersteuner (0.8 fte) is begin 2019 opgevuld. Door personele wisselingen is in dezelfde periode een tweetal adviseurs crisisbeheersing (tweemaal 0.9 fte) geworven, evenals een tweetal adviseurs opleiden, trainen en oefenen (tweemaal 1.0 fte). De post van administratief en secretariael ondersteuner (1.0 fte) bleek niet door invulling van een interne vacature te worden opgevuld, waarvoor in het derde kwartaal een externe kandidaat is geworven. In het derde kwartaal is wegens personele wisselingen opnieuw een tweetal adviseurs opleiden, trainen en oefenen evenals een teamleider a.i. aangesteld. Door de personele wisselingen, twee zwangerschaps- en bevallingsverloven plus langdurige uitval van een van de medewerkers, heeft de capaciteit van team GKG in 2019 onder druk gestaan. De ervaren capaciteitsdruk is deels ondervangen door externe inhuur, welke per oktober is beëindigd. Het vierde kwartaal bracht vervolgens stabiliteit in de vaste bezetting van team GKG.

Team Bevolkingszorg

In het jaar 2019 is gewerkt aan het kwantitatief en kwalitatief op orde krijgen van het team Bevolkingszorg en de doorontwikkeling van bevolkingszorgprocessen, waaronder het beleids- en planmatige onderhoud en de verdere professionalisering van de taakuitvoering van crisisfunctionarissen. Met de komst van een beleidsondersteuner is geïnvesteerd in het beheer van team Bevolkingszorg, zoals personeelsbeheer, piketbeheer en het beheer van uitrusting en faciliteiten voor bijna 300 crisisfunctionarissen. Team GKG heeft in 2019 gewerkt aan de doorontwikkeling van de bevolkingszorgprocessen publieke zorg en omgevingszorg, welke in september is afgerond. Daarnaast werd vervolg gegeven aan de in 2018 ingezette doorontwikkeling crisiscommunicatie, in nauwe samenwerking met team Communicatie (VRG). In 2019 zijn crisisfunctionarissen van team Bevolkingszorg ruim 100 keer ingezet na alarmering. De inzetten van de Officier van Dienst Bevolkingszorg zijn doorgaans het startpunt van bevolkingszorgprocessen en de inzet van Team Bevolkingszorg.

Opleiden, trainen en oefenen

Het vakbekwaam krijgen en houden van de crisisfunctionarissen van team Bevolkingszorg is een van de kerntaken van team GKG. Ondanks genoemde capaciteitsdruk heeft team GKG zorg gedragen voor zowel ruim 90 mono activiteiten in het kader van opleiden, trainen en oefenen als actief bijgedragen aan 25 multi activiteiten gecoördineerd door VRG brede werkgroep multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO). Vanuit team GKG zijn in 2019 vier werknemers succesvol opgeleid en geëxamineerd als crisisfunctionaris, in de functie van adviseur crisisbeheersing.

Advisering, planvorming en integrale samenwerking

Naast monodisciplinaire (bestuurlijke) advisering en planvorming heeft team GKG actief bijgedragen aan multidisciplinaire advisering en planvorming, zoals de werkgroep Rampbestrijdingsplannen en de werkgroep Veiligheidsplan VRG. Daarnaast is team GKG actief betrokken bij het bevorderen van integrale samenwerking en advisering, bijvoorbeeld ten aanzien van evenementenveiligheid en het evalueren van GRIP incidenten. Tot de dagelijkse werkzaamheden van team GKG behoren het relatiebeheer ten aanzien van de 12 Groninger gemeenten, kolommen, (crisis)partners en het regionaal en landelijk netwerk.

GKG GEMEENTELIJKE KOLOM GRONINGEN

De Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) is onderdeel van de sector Crisisbeheersing van Veiligheidsregio Groningen. Voor de twaalf Groninger gemeenten coördineert & verzorgt GKG, vanuit één loket op regionaal niveau, de voorbereiding op en uitvoering van eigentijdse bevolkingszorgprocessen in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

GEMEENTEN

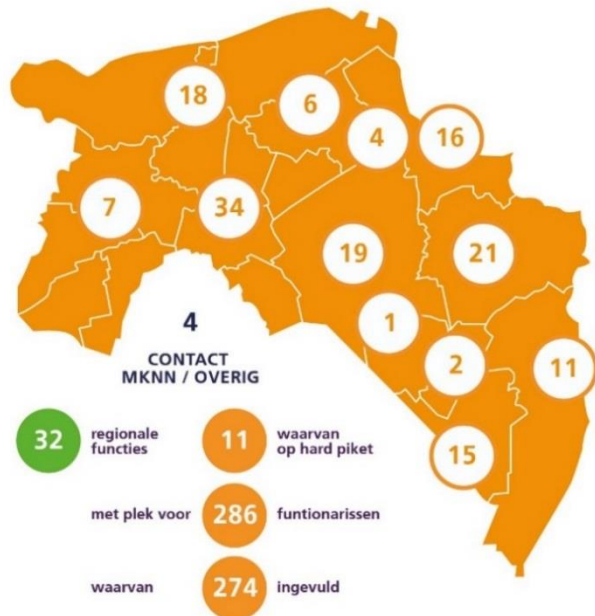
Naast regionale functies binnen team Bevolkingszorg zijn medewerkers van gemeenten belast met lokaal verbonden crisisfuncties, zoals hoofd nafase, medewerker publieksinformatie en lokaal omgevingsdeskundige.

PERSONEEL GEMEENTELIJKE KOLOM

DE GEMEENTELIJKE KOLOM BESTAAT UIT EEN DIRECTIE EN HET NETWERKTEAM.

12 gemeenten 205 medewerkers 10 lokale functies

20 van de VRG, 6 van crisispartners en 248 van gemeenten

TEAM BEVOLKINGSZORG

Team Bevolkingszorg geeft tijdens een incident, ramp of crisis uitvoering aan bevolkingszorgprocessen. Het team bestaat uit medewerkers van de Groninger gemeenten en wordt, op het gebied van crisiscommunicatie, aangevuld met medewerkers van crisispartners.

INZETTEN BEVOLKINGSZORG / ALARMERINGEN

Het aantal alarmeringen en inzetten van de Officier van Dienst Bevolkingszorg geldt doorgaans als het startpunt van bevolkingszorgprocessen en de inzet van Team Bevolkingszorg.

Jaar	Alarmeringen	Waarvan inzet opkomt
2015	95	66
2016	138	84
2017	155	107
2018	181	115*
2019	164	107*

*) voorlopige cijfers

OPLEIDEN, TRAINEN EN OEFENEN (OTO) **

Activiteiten verzorgd door OTO Bevolkingszorg

118 activiteiten*, waarvan: 93 functie- en teamgerichte & monodisciplinaire activiteiten 25 multidisciplinaire activiteiten

* Exclusief lokale bijeenkomsten & activiteiten voor medewerkers en bestuurders van gemeenten.

** De weergegeven kengetallen geven een kwantitatief beeld van de OTO activiteiten gedurende het jaar 2019. Vanaf het jaar 2020 zal in kengetallen nadruk worden gelegd op kwalitatieve indicatoren, zoals netto promotor scores van OTO activiteiten en de mate waarin een crisisfunctionaris zich zeker voelt in de uitvoering van taken en verantwoordelijkheden.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Gemeentelijke kolom Groningen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Vershil
Baten	1.148	1.157	1.157	-
Lasten	1.148	1.158	1.066	-92
Resultaat voor reserve mutaties	-	-1	91	92
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-1	91	92

Het financiële resultaat van 92 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.4 GHOR

GHOR coördineert, regisseert en stuurt de acute en publieke gezondheidszorg aan bij rampen en crises. Ook adviseert zij andere overheden en organisaties op het gebied van rampen en crises. Hierbij is men werkzaam op de snijvlakken van de drie domeinen openbaar bestuur, gezondheidszorg en veiligheid.

Wat is er gedaan?

Formatie

De formatie van het GHOR bureau is in 2019 weer op het gewenste niveau gebracht. Er zijn o.a. drie nieuwe crisisfunctionarissen opgeleid voor de functie van algemeen commandant geneeskundige zorg (ACGZ) en 1 nieuwe functionaris voor de functie van hoofd informatie bevolkingszorg (HIN). De druk op het piketrooster is hiermee verminderd. Vanwege de vele nieuwe (externe) crisisfunctionarissen is er veel aandacht besteed aan de samenwerking in de crisisorganisatie van de GHOR. Werkwijze en werkinstructies zijn voor groot deel op orde en zullen nu beoefend en geëvalueerd worden.

Organisatieontwikkeling Veiligheidsregio Groningen

VRG heeft in 2019 een ontwikkeling doorgemaakt die heeft geleid tot een nieuwe inrichting van de organisatiestructuur van VRG. Als onderdeel van VRG heeft de GHOR naar de eigen positionering gekeken binnen dit nieuwe organisatiemodel. Op zowel tactisch/strategisch als uitvoerend niveau heeft de GHOR deelgenomen aan bijeenkomsten die invulling geven aan de nieuwe visie en organisatie van VRG. De reorganisatie is medio 2019 afgerond en de samenwerking en samenhang tussen de verschillende teams kan nu verder worden vormgegeven.

Evenementen advisering bij risicovolle evenementen

Naast de bestuurlijke advisering heeft de gemeentelijke herindeling ook effect op de evenementenadviesing. De GHOR adviseert over meer dan 1200 evenementen per jaar. Wat opvalt is dat hiervan ongeveer 90% A-evenementen zijn en de overige 10% risicovolle evenementen zijn. Er is de laatste jaren landelijk veel aandacht geweest voor veiligheid en gezondheid bij evenementen. Als gevolg hiervan is sinds 2018 een nieuwe landelijke leidraad en er zijn vanuit GHOR/GGD NL een aantal documenten geschreven over de gezondheid bij evenementen. Mede door de herindeling is het afgelopen jaar nog (steeds) geen invulling gegeven aan de regionale leidraad samen met de gemeenten. Hiermee voldoet VRG niet aan de wettelijke eisen met betrekking tot advisering bij risicovolle evenementen. De GHOR maakt zich al jaren sterk voor een verbetering van het proces evenementenadviesing en heeft het afgelopen jaar VRG in stelling gebracht om volgend jaar actief aan de slag te gaan met de invulling van deze wettelijke taak.

Operationele inzet

De GHOR crisisorganisatie heeft bij alle inzetten haar aandeel geleverd aan de crisisorganisatie t.b.v. de bestrijding van het incident. Kanttekening hierbij wel is dat er afgelopen jaar is geëxperimenteerd met flexibel opschalen en daarbij was niet altijd duidelijk hoe daar een bijdrage aan kon worden geleverd. Zoals gezegd is de druk op het rooster in de loop van het jaar afgenomen doordat er nieuwe crisisfunctionarissen zijn opgeleid. Door de inzet van piketfunctionarissen die extern werkzaam zijn in de zorgketen wordt de GHOR steeds meer met onze ketenpartners verbonden. Aan de andere kant wordt de roostering complexer en de afstemming moeilijker. Er wordt gekeken hoe de overlegmomenten met de verschillende functionarissen opnieuw vormgegeven kan worden zodat deze doeltreffender worden.

Continuïteit van zorg

De verplichte schriftelijke samenwerkingsafspraken (convenanten) tussen ziekenhuizen/huisartsenzorg en VRG/GHOR zijn geactualiseerd. Tot nu toe waren de convenanten per regio apart. In 2019 is er gewerkt aan één basisconvenant vanuit de GHOR 3Noord. Deze zijn voor het grootste deel afgerond, dit loopt door in Q1 2020. Daarnaast is het besluit genomen dat de convenanten voor de niet-acute-zorg ook geactualiseerd worden; dit plan moet in Q1 2020 gemaakt zijn.

Noord-Nederlandse samenwerking GHOR bureaus

Afgelopen jaar hebben is er flink geïnvesteerd in de Noord-Nederlandse samenwerking. Steeds meer werkzaamheden worden al gezamenlijk opgepakt, zoals convenanten met acute zorgpartners. Maar ook rond informatiemanagement (VINN) en evenementen advisering wordt Noord-Nederlands samengewerkt. Er is met de GHOR bureaus van Fryslân en Drenthe afgesproken in 2020 te blijven samenwerken en zo winst te halen uit deze krachtenbundeling.

GHOR

GHOR coördineert, regisseert en stuurt de acute en publieke gezondheidszorg aan bij rampen en crises. Ook adviseert zij andere overheden en organisaties op het gebied van rampen en crises. Hierbij is men werkzaam op de snijvlakken van de drie domeinen Openbaar bestuur, gezondheidszorg en veiligheid.

TEAM GHOR

9,1
FTE

FORMATIE CRISISFUNCTIES

De volgende functies komen voor in het crisismodel van de GHOR. Al deze functionarissen staan op hard piket.

4 DPG   **5** ACGZ   **4** HON   **5** HIN   **16** OvD-G

BIJZONDERHEDEN IN 2019

- ...
- ...
- ...
- ...

LEGENDA

GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
AZNN	Acute Zorg Netwerk Noord-Nederland
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
DPG	Directeur Publieke Gezondheid
ACGZ	Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg
HON	Hoofd Ondersteuning
HIN	Hoofd Informatie
OvD-G	Officier van dienst Geneeskundig

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma GHOR:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.639	1.714	1.716	2
Lasten	1.639	1.714	1.641	73
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	75	75
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	75	75

Het financiële resultaat van 75 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

VRG voert de wettelijke taken op het gebied van Brandweezorg, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing uit. De voor de uitvoering van de taken gemaakte kosten worden, onder aftrek van de Rijksbijdrage (BDuR) in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel. De verdeelsleutel is bepaald op basis van inwoneraantal en het fictief aandeel van het cluster Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) in het gemeentefonds.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De beoordeling van de robuustheid van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit: bestaande uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit.

In 2018 is door het Algemeen Bestuur de beleidsnota risicomangement en weerstandsvermogen vastgesteld 2019-2022. De hierin opgenomen actuele risico's worden periodiek herzien en hierover wordt gerapporteerd in de managementrapportages.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het volgende verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit (vrij beschikbare reserves)}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (uitkomst risicoanalyse)}}$$

Gemeenten verwachten dat VRG risicobewust handelt en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangt. Om die reden is een zekere buffer aan te raden. Een ratio tussen 1,0 en 1,4 wordt als voldoende beoordeeld.

VRG heeft zich, op basis van de recente ontwikkelingen en de BBV, genoodzaakt gezien in de jaarrekening 2019 een voorziening van circa € 15,2 miljoen te treffen inzake de kosten van de Regeling FLO-overgangsrecht 75% netto garantie (FLO2018). Het eigen vermogen van VRG wordt daardoor sterk negatief (circa € 10,3 miljoen). Zoals wettelijk geregeld moeten de deelnemende gemeente tekorten in de GR opvangen. Op 19 juni 2019 heeft het Algemeen Bestuur van VRG de meerjarenbegroting 2020-2023 goedgekeurd en daarmee ook reeds € 4 miljoen van de FLO-kosten/voorziening gedekt. In het najaar van 2020 zal VRG, in samenwerking met de deelnemende gemeenten en in overleg met de Provincie Groningen, een plan uitwerken om het negatieve eigen vermogen op te lossen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Aan het bestuur worden de volgende bestemmingsvoorstellen voorgelegd.

Programma	Bedrag	Resultaat bestemming
Brandweezorg	-15.322	Onttrekken aan algemene reserve VRG
Crisisbeheersing	-172	Onttrekken aan algemene reserve VRG
Gemeentelijke Kolom Groningen	92	Toevoegen aan algemene reserve VRG
GHOR	75	Toevoegen aan algemene reserve VRG
Totaal	-15.328	

Dit bestemmingsvoorstel heeft het volgende tot gevolg voor de reserves:

	31-12-2018	Res. bestemming 2018	1-1-2019	Mutatie 2019	31-12-2019	Res. bestemming 2019	1-1-2020	Beschikbare weerstandscap.
Algemene reserve								
VRG	2.805	-	2.805	-	2.805	-15.328	-12.523	-
Bestemmingsreserve								
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-	2.011	-
Reorganisatie	300	-	300	-300	-	-	-	-
Onderzoek stedelijk gebied	-	323	323	-83	240	-	240	-
Subtotaal	5.116	323	5.439	-383	5.056	-15.328	-10.272	-
<i>Balansmutaties:</i>								
Resultaatbestemming 2018	-	1.282	1.282	-1.282	-	-	-	-
Totaal	5.116	1.605	6.721	-1.665	5.056	-15.328	-10.272	-

De balans ná resultaat verwerking is opgenomen in hoofdstuk 8. Bestemming resultaat.

De algemene reserve VRG wordt tot het beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Op dit moment is deze algemene reserve negatief.

Niet tot het beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmingsreserves gerekend:

- Materieel VRG. Deze is (grotendeels) bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken.
- Reorganisatie. Deze is in 2017 gevormd voor de frictiekosten als gevolg van de reorganisatie waarmee in 2018 een begin is gemaakt en afgewikkeld in 2019.
- Onderzoek stedelijk gebied. Deze is bestemd voor de onderzoek stedelijk gebied wat vanaf het jaar 2019 een vervolg krijgt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties:

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag structureel	Kans
Paraatheid vrijwilligers	2019	180.000	Hoog
Programma aardbevingen	2017	60.000	Midden
Gezond en veilig werken	2019	50.000	Hoog

Beoordeling weerstandsvermogen

VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Begin januari is de laatste uitgevoerd. Een groot deel van de risico's is te mitigeren door beheersmaatregelen. Daarnaast is sprake van een aantal risico's met een structurele component. Deze nemen we voor 90% mee in de beoordeling van het weerstandsvermogen. Daarna worden beheersmaatregelen getroffen, waarmee het effect van structurele risico's worden opgevangen door een begrotingsuitzetting of een bezuiniging. Bovenstaand overzicht laat zien dat, rekening houdend met deze beoordeling, de benodigde weerstandscapaciteit € 261 duizend is.

Op dit moment is niet voldoende weerstandsvermogen beschikbaar doordat sprake is van een negatieve algemene reserve ultimo. Dit is het gevolg van de vorming van een voorziening voor FLO ultimo 2019 van circa € 15,2 miljoen.

Financiële kengetallen

Kengetallen	2019	Begroting 2019	2018	Begroting 2018
Netto schuldquote	36,7%	41,0%	33,2%	47,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36,7%	41,0%	33,2%	47,4%
Solvabiliteitsratio	-38,9%	9,7%	24,4%	9,2%
Structurele exploitatieruimte	-30,9%	0,0%	0,9%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote is ten opzichte van vorig jaar toegenomen. Er is in 2019 voor 750 duizend extra aan langlopende financiering aangetrokken voor de overname van een kazerne. De structurele exploitatieruimte is negatief. Door incidenteel meevallende kosten en baten is een positief resultaat behaald.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Vanaf 2016 is gestart om kazernes over te nemen van de gemeenten dan wel een huurcontract op te stellen. Inmiddels zijn 25 kazernes overgedragen aan VRG en zijn 14 huurcontracten opgesteld voor de kazernes die in eigendom blijven van de gemeenten en derden.

Voor de kazernes in eigendom is het gewenste kwaliteitsniveau gesteld op niveau drie (redelijk) volgens NEN 2767. Om deze kwaliteit te waarborgen zijn voor de eigendomslocaties meerjarige onderhoudsplanningen opgesteld. Bij de huurlocaties wordt gestreefd om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Aangezien de kosten van groot onderhoud fluctueren over de jaren is er voor gekozen deze te egaliseren met behulp van de in 2017 gevormde voorziening groot onderhoud.

Het onderhoud van materieel vindt plaats conform een onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel, waaraan veelal een aanbestedingstraject gekoppeld is, is vertraagd. Voorheen werd materieel beoordeeld op basis van economische levensduur echter de huidige systematiek is dat de technische levensduur als uitgangspunt voor vervanging wordt gehanteerd. Hierdoor is er een overschrijding op de kapitaallasten. De nodige inhaalslagen worden gemaakt.

3.4 Financiering

In het treasury statuut is bepaald dat investeringen in beginsel uit eigen middelen worden gefinancierd. Wanneer deze ontoereikend zijn, wordt hiervoor een lening aangetrokken. De omvang en looptijd wordt afgestemd op de omvang en levensduur van het te financieren materiële vaste actief. De aflossingsbedragen vallen binnen de kaders voor de renterisiconorm en het kasgeldlimiet, uit de Wet Financiering Decentrale Overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en geen afgeleide financiële instrumenten ingezet. Eind 2019 staan er elf leningen in de boeken voor een totaalbedrag van € 13,1 miljoen.

Liquiditeitspositie

Met de huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (hierna: BNG), is een krediet- en depotarrangement vastgelegd van € 3,3 miljoen voor de kortlopende negatieve saldi in rekening-courant. In het tweede halfjaar is tijdelijk een kasgeldlening aangetrokken van € 1 miljoen voor aanzuivering van benodigd werkkapitaal. Deze lening is in de tweede helft van 2019 ook weer afgelost. Voor de aankoop van de kazerne in Haren is een langlopende lening aangetrokken.

Schatkistbankieren

De 'Wet verplicht schatkistbankieren' verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Hiervoor geldt een drempelbedrag € 369 duizend, dit is 0,75% van het begrotingstotaal. De naleving van de regeling is opgenomen in de toelichting op kortlopende vorderingen van de balans.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet geeft aan hoeveel geld voor de periode van maximaal één jaar geleend mag worden. Dit is 8,2% van het begrotingstotaal en komt neer op € 4,1 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De samenstelling van de leningenportefeuille is zodoende dat ook in de toekomst bij herfinanciering de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm	2019
Begrotingstotaal	50.283
Voorgeschreven percentage	20%
Risico norm	10.057
Rente herzieningen	-
Aflossingen	2.944
Rente risico	2.944
Renterisico norm	10.057
Rente risico	2.944
Ruimte onder de renterisico norm	7.113

3.5 Bedrijfsvoering

Binnen bedrijfsvoering en DPOO worden alle ondersteunende taken verricht waaronder financiën, personeelszaken, facilitaire zaken, juridische zaken, informatiemanagement en inkoop.

De aandacht is vooral gericht geweest op:

- Doorontwikkeling van de vastgoedfunctie. Implementeren en doorontwikkelen van nieuwbouwplanning behoort hierbij;
- Professionaliseren van een meerjarenonderhoudsplan, waar alle partijen bij zijn betrokken;
- Doorvoeren van de aanpassingen van de organisatie aan de ambities zoals in het Meerjarenkoers 2018-2021 zijn benoemd;
- Verder ontwikkelen van een breed opleidingsaanbod ten behoeve van een duurzaam personeelsbeleid;
- Het opzetten van contractmanagement en aanbestedingen. Mede door samenwerking in het land;
- Optimaliseren van interne beheersingsmaatregelen in de processen;
- Het inspelen op de ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en ICT.

3.6 Verbonden partijen

- Stichting beheer Openbare Voorzieningen Meldkamer Noord-Nederland (hierna: stichting MkNN):
In 2015 heeft VRG via de 'samenwerkingsovereenkomst MkNN' een belang in de stichting MkNN gevestigd te Drachten. De Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, beheren en verhuren van een registergoed ten behoeve van de MkNN en is hiermee in 2011 gestart. De stichting MkNN is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen. Het eigen vermogen einde boekjaar 2019 en het resultaat over het boekjaar 2019 zijn derhalve nihil. De kosten gemoeid met de MkNN bedragen in 2019 € 1,4 miljoen.
- Stichting Brandweeropleidingen Noord (hierna BON):
De bestuurlijke deelname, samen met VRF en VRD, in de Stichting BON benadert de definitie van een verbonden partij. Er is volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting BON. De stichting BON is aandeelhouder in de BON BV. De BON B.V. heeft een 100% deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

3.7 Grondbeleid

Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik. Er is derhalve geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan waarvoor VRG is ingezet.

Jaarrekening

4 Balans

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa			Vaste passiva		
<i>Materiële vaste activa</i>	25.140	24.644	<i>Algemene reserve</i>	2.805	2.805
			<i>Bestemmingsreserve</i>	2.251	2.311
			<i>Resultaat voor bestemming</i>	-15.328	1.605
			<i>Eigen vermogen</i>	-10.272	6.721
			<i>Voorzieningen</i>	16.752	1.669
			<i>Vaste schulden</i>	13.119	12.812
Totaal vaste activa	25.140	24.644	Totaal vaste passiva	19.599	21.202
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>	1.278	2.475	<i>Schulden < 1 jaar</i>	6.836	6.296
<i>Liquide middelen</i>	17	379			
Totaal vlottende activa	1.295	2.854	Totaal vlottende passiva	6.836	6.296
Totaal activa	26.435	27.498	Totaal passiva	26.435	27.498

4.1 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa (zie bijlage V 'Vaste activa' voor een nadere specificatie).

	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings 2019	Boekwaarde Desinv. 2019	Afschrijvingen 2019	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden	1.693	478	-	-	2.171
Bedrijfsgebouwen	7.580	-	-	-350	7.230
Vervoermiddelen	8.620	2.558	582	-804	9.792
Machines en installaties	2.528	20	-	-577	1.971
Overige materiële vaste activa	2.648	330	-	-511	2.467
Totaal	23.069	3.386	582	-2.242	23.631

	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings 2019	Activeringen 2019	Boekwaarde 31-12-2019
Investeringsprojecten in uitvoering	1.575	1.284	1.350	1.509
Totaal	1.575	1.284	1.350	1.509

	Boekwaarde 31-12-2019
Materiële vaste activa	23.631
Investeringsprojecten in uitvoering	1.509
Totaal	25.140

De boekwaarde van de materiële vaste activa is toegenomen door de aankoop van grond voor de kazerne in Haren. Daarnaast zijn een aantal tankautospuiten in gebruik genomen en zijn duiktoestellen voor het duikteam aangekocht.

De onderhanden investeringen bestaan o.a. uit het casco van tankautospuiten. Daarnaast is er gestart met de bouw van de kazerne in Uithuizen en is het gebouw voor de kazerne in Haren aangekocht. Los van de investeringen in kazernes is de boekwaarde van de activa marginaal toegenomen. De effecten van de in gang gezette herinvesteringscyclus worden in de periode 2019-2023 zichtbaar.

Overzicht investeringskredieten

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2019	Overschrijding/ onderschrijding
Bedrijfsgebouwen (incl. grond)	1.102	478	624
Tankautospuit	1.850	2.164	-314
Hoogwerker	-	-	-
Personeel-/mat. Wagen	240	264	-24
Hulpverleningsvoertuig	-	-	-
Dienstauto	180	130	50
Container/haakarmbak	145	-	145
Vaartuig	-	-	-
Inventaris rijdend materieel	265	20	245
Overige vervoersmiddelen	55	-	55
Vaartuig	-	-	-
Overig	338	330	8
Totaal	4.175	3.386	789

* Overig betreft: communicatie middelen, overige vervoersmiddelen en overig.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2019	31-12-2018
Rijkschatkist	600	2.067
Vorderingen op openbare lichamen	479	260
Overige vorderingen	199	148
Totaal	1.278	2.475

Rijkschatkist

Met de BNG is een overeenkomst schatkistbankieren gesloten, het banksaldo boven de € 369 duizend wordt automatisch door de BNG afgeroomd. Dit is 0,75% van het begrotingstotaal. Per kwartaal was dit saldo gemiddeld als volgt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)	Verslagjaar				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	369				
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	294	129	156	183	
Ruimte onder het drempelbedrag	75	240	212	186	
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	

Vorderingen op openbare lichamen

- De laatste termijn van een aantal subsidies in verband met omgevingsveiligheid.
- Vordering op de Groninger gemeenten inzake de compensabele btw van de GKG.

Gelet op het karakter en de kredietwaardigheid van de debiteuren wordt voor deze vorderingen geen voorziening getroffen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit vooruitbetaalde bedragen waarvan het grootste deel betrekking heeft op een onderhoudscontract.

Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
Bank en giro saldi	15	373
Kas	2	6
Totaal	17	379

Dit betreft de saldi van de bankrekeningen bij de Triodos bank en het kassaldo. Ieder cluster van VRG heeft een eigen kas en bankrekening. Het saldi van BNG is in 2019 gerubriceerd onder de overige schulden aangezien hierbij sprake is van een credit stand is ultimo 2019.

Per kwartaal was de kasgeldlimiet als volgt:

Kasgeldlimiet	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Gem. netto vlottende schuld	-361	476	752	72
Kasgeldlimiet	4.123	4.123	4.123	4.123
Ruimte onder kasgeldlimiet	4.484	3.647	3.371	4.051

Vaste passiva

Algemene reserve

	31-12-2018	Res. Bestemming 2018	1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2019
VRG	2.805	-	2.805	-	-	2.805
Totaal	2.805	-	2.805	-	-	2.805

De bestemming van het resultaat 2018 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2018. Bovenstaand overzicht betreft de opstelling voor resultaat bestemming. In hoofdstuk 8 is het voorstel voor het bestemmen van het resultaat 2019 opgenomen.

Bestemmingsreserve

	31-12-2018	Res. Bestemming 2018	1-1-2019	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2019
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	-	2.011
Reorganisatie	300	-	300	-	-300	-
Ontwikkeling stedelijk gebied	-	323	323	-	-83	240
Totaal	2.311	323	2.634	-	-383	2.251

De bestemming van het resultaat 2018 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2018.

Voorzieningen

	31-12-2018	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2019
Personeel gerelateerd	878	363	-303	-146	792
BTW herziening kazernes	112	-	-2	-110	-
Groot onderhoud kazernes	679	232	-	-146	765
Voorziening FLO overgangsrecht	-	15.195	-	-	15.195
Totaal	1.669	15.790	-305	-402	16.752

Personeel gerelateerd

- VRG is eigenrisicodragers WW. De WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komen voor eigen rekening. Voor de oud-

medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. In 2019 is een medewerker aan deze voorziening toegevoegd. De vrijval heeft voornamelijk betrekking op twee oud-medewerkers die in 2019 een nieuwe baan hebben gevonden;

- In 2017 is een voorziening gevormd voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65 jarige leeftijd op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. In 2019 is een medewerker aan deze voorziening toegevoegd. De verhoging van de AOW leeftijd bezorgt hen een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken. In verband met het nieuwe pensioenakkoord zal de AOW leeftijd minder snel stijgen dan waar rekening mee is gehouden ten tijde van het vormen van de voorziening. Hierdoor is een deel van deze voorziening vrijgevallen.

BTW herziening kazernes

VRG vergoedt aan gemeenten de btw-kosten van de gebouwde/verbouwde kazernes in de periode 2004-2014. Gemeenten moeten een deel van de met betrekking tot deze bouwactiviteiten gecompenseerde BTW terugbetalen. Gesprekken met de belastingdienst hebben in 2019 voor de laatste kazerne tot een beschikking geleid. De daadwerkelijk opgelegde beschikking is vrijwel gelijk aan de in 2014 gevormde voorziening. Met de afwikkeling van de BTW bij deze laatste kazerne resteert geen voorziening meer ultimo 2019. Doordat een deel van het onderhoud van Sontweg vanaf 2019 apart op basis van een huurcontract in rekening wordt gebracht bij VRG is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening opnieuw bepaald.

Groot onderhoud kazernes

Eind 2017 is voor alle kazernes, met uitzondering van de kazernes in de gemeente Groningen en Haren, een koop- danwel huurovereenkomst getekend. VRG is zelfstandig bevoegd om het onderhoud uit te laten voeren. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is de voorziening gevormd. Dit om de schommelingen die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren zullen gaan vertonen in de exploitatie af te vlakken.

Voorziening FLO overgangsrecht

In de jaarrekening 2019 is een voorziening gevormd voor de verplichting van het FLO-overgangsrecht. Ultimo 2019 bedroeg de verplichting voor deze regeling tot einddatum (2045) € 18,8 miljoen. Deze verplichting is contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 2,5%, wat leidt tot een voorziening per 31 december 2019 van € 15,2 miljoen. Dit bedrag is via de exploitatie ten laste gebracht van de algemene reserve van VRG.

Vaste schulden (zie bijlage VI 'Geldleningen' voor meer informatie)

	Hoofdsom	31-12-2018	Opgenomen	Afgeïst	31-12-2019
BNG I	-	2.500	-	2.500	-
BNG II	1.100	1.038	-	32	1.006
BNG III	2.000	1.840	-	80	1.760
BNG IV	1.200	1.140	-	30	1.110
BNG V	1.200	960	-	120	840
BNG VI	1.000	934	-	34	900
BNG VII	1.100	1.026	-	73	953
BNG VIII	1.000	975	-	25	950
BNG VIII	2.500	-	2.500	-	2.500
BNG X	750	-	750	-	750
WSB I	1.400	1.400	-	-	1.400
WSB II	1.000	1.000	-	50	950
Totaal	14.250	12.813	3.250	2.944	13.119

De lening BNG I is afgesloten in 2014 en is gebruikt als werkkapitaal voor de opstartende organisatie en voor de financiering van een deel van de overgenomen vaste activa van de gemeenten. Deze lening is in 2019 afgeïst en hiervoor is een nieuwe lening aangetrokken van 2,5 miljoen euro. De overige leningen zijn de afgelopen jaren afgesloten voor de financiering van kazernes.

Flottende passiva

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2019	31-12-2018
Overige schulden	5.427	5.465
Vooruitontvangen bedragen	1.000	831
Bank- en giro saldi	409	-
Totaal	6.836	6.296

Overige schulden

- Crediteuren (€ 1 miljoen)
Betreft nog te betalen crediteuren per jaareinde.
- Personeelskosten (€ 3,8 miljoen)
Dit betreft nog af te dragen loonheffing, pensioenlasten voor december en de nog te betalen vergoedingen aan de vrijwilligers over het vierde kwartaal. Tot slot betreft deze de aan de gemeenten nog te vergoeden loon- en piketkosten van het GKG personeel.
- Huisvesting (€ 145 duizend)
Nog te betalen afrekening voor Sontweg in Groningen.
- Overig (€ 482 duizend)
Verplichtingen die betrekking hebben op 2019 waarvan de factuur in 2020 ontvangen is.

Vooruitontvangen bedragen

- Er staat nog een in 2016 ontvangen bedrag aan frictiekosten vanuit een gemeente als vooruitontvangen voor een medewerker die in dienst is getreden bij VRG. Deze ontvangen vergoeding geldt ter compensatie voor de door VRG hoger te betalen salarislasten ten opzichte van het formatieplan.

- Van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een bijdrage vooruit ontvangen ter compensatie van het uitwerkingskader van de Meldkamer. Vanuit de samenwerking met Veiligheidsregio Drenthe en Veiligheidsregio Fryslân wordt voor de uitwerking van het akkoord verwacht kosten te maken.
- Vooruit ontvangen NCG gelden voor het aardbevingsdossier voor te maken kosten in 2019.
- Voor het project 'Omgevingsveiligheid' wordt als afronding in 2019 nog een terugbetaling gedaan op het in 2017 ontvangen voorschot.

Bank- en giro saldi

Eén BNG-bankrekening vertoont een creditsaldo ultimo 2019.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichtingen hebben betrekking op:

- Het 'Samenwerkingsconvenant Meldkamer Noord-Nederland' met de politieregio's en Veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe inzake het gezamenlijke beheer van de meldkamers voor ambulancezorg, brandweer, politie en de 'Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen' te Drachten (de Meldkamer Noord-Nederland). Op grond van dit convenant komt 25% van de gezamenlijke kosten voor rekening van Veiligheidsregio Groningen, deze kosten worden verantwoord onder brandweertzorg;
- In 2015 is een overeenkomst aangegaan voor de bouw van tien tankautospuiten. Deze overeenkomst is verlengd tot en met 2020 voor zes extra tankautospuiten. De daadwerkelijk in productie genomen tankautospuiten zijn opgenomen in de onderhanden investeringen op de balans;
- De huurverplichtingen met betrekking tot gebouwen en MCU's zijn als volgt:

Verplichting (* € 1.000)	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
Huurverplichtingen gebouwen	1.228	1.133	730
Huurverplichtingen MCU's	1	0	0
Totale huurverplichtingen	1.229	1.133	730

5 Toelichting baten en lasten

Veiligheidsregio Groningen	Primitieve begroting 2019			Actuele begroting			Realisatie 2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Brandweezorg	38.956	34.942	4.014	39.218	29.179	10.039	39.208	48.526	-9.318
Crisisbeheersing	626	1.375	-749	632	1.382	-750	632	1.977	-1.345
GKG	1.148	1.148	-	1.157	1.158	-1	1.157	1.066	91
GHOR	435	1.639	-1.204	438	1.714	-1.276	438	1.637	-1.199
Algemene dekkingsmiddelen	8.010	-	8.010	8.838	-	8.838	9.333	-	9.333
Overhead	-	10.071	-10.071	-	17.298	-17.298	10	13.283	-13.273
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	49.175	49.175	-	50.283	50.731	-448	50.778	66.489	-15.711
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma									
Brandweezorg	-	-	-	623	-	623	383	-	383
Crisisbeheersing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GKG	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GHOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	49.175	49.175	-	50.906	50.731	175	51.161	66.489	-15.328

Het resultaat van VRG bedraagt € 15.328 duizend negatief. In de volgende paragrafen zijn de baten en lasten per programma opgenomen. Tevens wordt in de toelichting op het resultaat aangegeven of deze een structureel of incidenteel karakter heeft.

Overhead

Voor de bepaling van de overhead is Notitie Overhead (juli 2016) geschreven door Commissie BBV gehanteerd. Dit wordt verder toegelicht in bijlage Taakvelden.

Heffing VPB

Als gevolg van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is VRG met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting. Op basis van eerder uitgevoerde inventarisaties is gebleken dat VRG geen ondernemingsactiviteiten heeft. Dit heeft tot gevolg dat VRG, naar het nu lijkt, evenals in voorgaande jaren geen aangiftebiljet hoeft aan te vragen.

Begrotingsonrechtmatigheden

Overschrijdingen die gedurende het jaar bekend werden zijn in 2019 aan het Algemeen Bestuur voorgelegd, bijvoorbeeld via de actualisatie van de begroting gedurende 2019. Uit de resultaatsanalyse over 2019 blijkt dat bij twee programma's sprake is van een overschrijding in geautoriseerde lasten.

Programma brandweezorg: De vorming van de voorziening voor FLO-kosten van € 15,2 miljoen (met instemming door het Algemeen Bestuur op 7 mei 2020) en de hogere dotaties aan de personele voorzieningen zorgen voor een overschrijding op het programma brandweezorg. Programma crisisbeheersing: De overschrijding op het programma crisisbeheersing is ontstaan doordat bij het opstellen van de begroting te weinig is gereserveerd aan kosten voor de vaste inzet van medewerkers gedurende 2019.

5.1 Brandweezorg

Brandweezorg	Realisatie 2018	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	38.026	38.956	39.218	39.218	-
Rijksbijdrage BDuR	5.653	5.516	5.525	5.640	115
Overige baten	1.229	539	1.287	1.141	-146
Totaal baten	44.908	45.011	46.030	45.999	-31
Lasten	44.583	45.011	46.477	61.704	15.227
Totale lasten	44.583	45.011	46.477	61.704	15.227
Resultaat voor reserve mutaties	325	-	-447	-15.705	-15.258
Reserve mutaties	1.103	-	623	383	-240
Resultaat na reserve mutaties	1.428	-	176	-15.322	-15.498

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Rijksbijdrage BDuR	Voordeel	Incidenteel	115
Detacheringsinkomsten	Nadeel	Incidenteel	-231
Overige baten	Voordeel	Incidenteel	85
Totaal	Nadeel		31

Rijksbijdrage BDuR (voordeel € 115 duizend)

Na het vaststellen van de begroting is de rijksbijdrage BDuR in juni verhoogd met een loonbijstelling van € 115 duizend.

Overig baten (nadeel € 146 duizend)

Er zijn een aantal contracten beëindigd per 31-12-2018 waarmee geen rekening is gehouden ten tijde van het opstellen van de (werk)begroting. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 231 duizend. Daar tegenover staat dat een (gedeelte van) de kosten ook niet meer gemaakt wordt.

Verder zijn een aantal incidentele baten ontvangen die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien. Dit betreft onder meer een bate van € 65 duizend voor de verkoop van auto's en een bate van € 10 duizend voor de verhuur van ruimtes bij twee locaties. Dit tezamen heeft geleid tot een voordeel van € 85 duizend.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/ nadeel	Karakter	Bedrag
Personeel	Nadeel	Incidenteel	-959
Personeel FLO	Nadeel	Incidenteel	-15.195
Materiaal	Nadeel	Incidenteel	-246
Huisvesting	Voordeel	Incidenteel	679
Kleding	Voordeel	Incidenteel	185
Externe consultancy	Voordeel	Incidenteel	125
Overig	Voordeel	Incidenteel	184
Totaal	Nadeel		15.227

Personeel (nadeel € 959 duizend)

Hierin zijn zowel de salariskosten van personeel op de loonlijst van VRG alsook de inhuur van personeel opgenomen. De in 2018 ingang gezette reorganisatie heeft in 2019 verder tot kosten geleid. Eind 2018

was hiervoor nog een bestemmingsreserve ter hoogte van € 300 duizend over voor frictiekosten. Hiervan is in 2019 het volledige bedrag vrijgevallen ter dekking van extra gemaakte kosten. Dit is niet in bovenstaand nadeel van € 959 duizend opgenomen. Er blijft daarmee netto een verschil van € 659 duizend over.

De overschrijding van de personeelskosten kan voornamelijk worden verklaard door een tweetal dotaties aan de personele voorzieningen van in totaal € 362 duizend. De overige overschrijding van € 297 duizend is het gevolg van hogere kosten door extra inhuur van personeel. De kosten hiervan zijn hoger dan van regulier personeel.

Personeel FLO (nadeel € 15.195 duizend)

In 2019 is een voorziening gevormd van € 15,2 miljoen voor de verplichting van het FLO overgangsrecht.

Materieel (nadeel € 246 duizend)

Het onderhoud van het materieel en de aanschaf van klein materiaal is hoger uitgevalen dan begroot. Dit leidt tot een nadeel van € 246 duizend.

Huisvesting (voordeel € 679 duizend)

Doordat in de begroting van 2019 een te hoog bedrag is opgenomen voor de lopende huurcontracten is sprake van een voordeel van € 265 duizend.

Verder waren in de oorspronkelijke onderhoudsvoorziening de volledige onderhoudskosten van de Sontweg nog opgenomen. Een deel van deze onderhoudskosten zijn onderdeel van de huurovereenkomst voor deze locatie. Deze volledige onderhoudskosten waren ook de basis voor de begroting. In 2019 bleek dat hierdoor de jaarlijkse dotatie te hoog was. In de realisatie is de dotatie aangepast. Hierdoor is sprake van een voordeel van € 198 duizend.

Het restant van het voordeel wordt voornamelijk gerealiseerd doordat de begroting is gebaseerd op de gerealiseerde onderhoudsuitgaven van 2018. In 2019 is echter minder onderhoud gepland en uitgevoerd. Dit leidt samen met de onderschrijding op huurkosten en de aanpassing in de dotatie van de onderhoudsvoorziening tot een voordeel op huisvesting van € 679 duizend.

Kleding (voordeel € 185 duizend)

Doordat er in 2020 een landelijke aanbesteding komt voor kleding is in 2019 alleen het hoognodige vervangen. Verder wordt kleding nu door VRG zelf gewassen. Enkel met asbest besmette pakken worden door een externe partij gereinigd. Dit leidt tot een voordeel van € 185 duizend.

Externe consultancy (voordeel € 125 duizend)

Het voordeel op externe consultancy bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste is eind 2018 een bestemmingsreserve gevormd voor onderzoek huisvesting stedelijk gebied van € 323 duizend. Hiervan valt in 2019 € 83 duizend vrij ter dekking van extra gemaakte kosten (waarvan € 73 duizend aan externe consultancy). In de begroting was echter rekening gehouden met bijbehorende kosten van € 323 duizend. Hierdoor is sprake van een voordeel van € 240 duizend.

Ten tweede zijn in 2019 extra kosten gemaakt voor de inrichting van nieuwe werkplekken (€ 16 duizend). Daarnaast zijn extra kosten gemaakt op het gebied van advisering en ondersteuning bij dossiers als AVG, Sharepoint, informatiegestuurd werken, het digitaliseren van dossiers en de nieuwe omgevingsplannen (€ 92 duizend). Verder is sprake extra kosten als gevolg van enkele onder- en overschrijdingen van in totaal € 7 duizend. Hierdoor is sprake van een nadeel van € 115 duizend.

Overig (voordeel € 184 duizend)

VRG heeft zelf duikapparatuur en een schuimblusser aangeschaft. Hiermee was in de begroting nog geen rekening gehouden, waardoor in 2019 een voordeel van € 167 duizend is gerealiseerd op de inhuur hiervan dan begroot. Verder zijn er nog posten die niet nader te specificeren een voordeel van € 17 duizend opleveren.

Reserve mutaties (€ 383 duizend)

Deze zijn verwerkt conform genomen bestuursbesluit bij de vaststelling van de jaarstukken 2018. Waarbij voor het onderzoek huisvesting stedelijk gebied oorspronkelijk een reserve mutatie van € 323 duizend was begroot. Op basis van werkelijk realisatie is echter sprake van een mutatie van 83 duizend. De resterende bestemmingsreserve van € 240 duizend wordt in 2020 verder ingezet voor te maken kosten op dit project.

- € 300 duizend inzake reorganisatie
- € 83 duizend inzake onderzoek huisvesting stedelijk gebied

5.2 Crisisbeheersing

	Realisatie 2018	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	612	626	632	632	-
Rijksbijdrage BDuR	469	478	479	479	-
Overige baten	352	271	271	795	524
Totaal baten	1.433	1.375	1.382	1.906	524
Lasten	1.468	1.375	1.382	2.078	696
Totale lasten	1.468	1.375	1.382	2.078	-
Resultaat voor reserve mutaties	-35	-	-	-172	-172
Reserve mutaties	-	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-35	-	-	-172	-172

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Bijdrage aardbevingsdeskundigheid	Voordeel	Incidenteel	524
Totaal	Voordeel		524

Aardbevingsdeskundigheid (voordeel € 524 duizend)

In de begroting van 2019 is een bedrag van € 271 duizend opgenomen als bijdrage aardbevingsdeskundigheid. In 2019 is bovenop dit bedrag een extra bijdrage van € 524 duizend ingezet vanuit de door het ministerie van Economische zaken toegekende subsidie. Deze subsidie is bestemd voor werkzaamheden rondom het opbouwen van aardbevingsdeskundigheid en het voldoende equiperen van hulpverleners en de crisisorganisatie. Onderdeel van deze aanvullende compensatie is een bijdrage voor de ontwikkeling van de opleiding constructieve veiligheid.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Kosten aardbevingsdeskundigheid	Nadeel	Incidenteel	540
Personele kosten	Nadeel	Incidenteel	156
Totaal	Nadeel		696

Kosten aardbevingsdeskundigheid (nadeel € 540 duizend)

De lasten zijn voor eenzelfde bedrag opgenomen in de begroting 2019 als de NCG subsidiebaten. Hierop heeft in 2019 een overschrijding plaatsgevonden van € 16 duizend aan meerkosten die niet vanuit de baten zijn gedekt.

Overige kosten (nadeel € 156 duizend)

In 2019 is de vaste inzet van medewerkers die werken voor crisisbeheersing verder uitgewerkt. Bij het opstellen van de begroting is hiervoor te weinig aan personeelskosten gereserveerd, waardoor sprake is van een nadeel van € 156 duizend.

5.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

	Realisatie 2018	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	917	1.148	1.157	1.157	-
Rijksbijdrage BDuR	-	-	-	-	-
Overige baten	-	-	-	-	-
Totaal baten	917	1.148	1.157	1.157	-
Lasten	814	1.148	1.158	1.066	-92
Totale lasten	814	1.148	1.158	1.066	-92
Resultaat voor reserve mutaties	103	-	-1	91	92
Reserve mutaties	69	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	172	-	-1	91	92

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/ nadeel	Karakter	Bedrag
Lasten	Voordeel	Incidenteel	92
Totaal			92

Lasten (voordeel € 92 duizend)

In de begroting 2019 is rekening gehouden met de uitbreiding van een vijftal piketfuncties. Gedurende 2019 zijn twee functies in geheel 2019 ingevuld, één is vanaf september 2019 ingevuld de twee overige functies zijn niet ingevuld. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 92 duizend.

5.4 GHOR

	Realisatie 2018	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2019	Vershil
Gemeentelijke bijdrage	425	435	438	438	-
Rijksbijdrage BDuR	1.181	1.204	1.206	1.206	-
Overige baten	81	-	70	72	2
Totaal baten	1.687	1.639	1.714	1.716	2
Lasten	1.646	1.639	1.714	1.641	-73
Totale lasten	1.646	1.639	1.714	1.641	-73
Resultaat voor reserve mutaties	41	-	-	75	75
Reserve mutaties	-	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	41	-	-	75	75

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Baten	Voordeel	Incidenteel	2
Totaal	Voordeel		2

Baten (voordeel € 2 duizend)

Het iets hoger uitvallen van de afrekeningen heeft geleid tot een voordeel van € 2 duizend.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Lasten	Voordeel	Incidenteel	73
Totaal	Voordeel		73

Lasten (voordeel € 73 duizend)

Door meerdere ziektegevallen zijn er minder opleidingen gevolgd dan waarmee in het opstellen van de begroting rekening mee was gehouden. Ten opzichte van de begroting heeft dit geleid tot een voordeel van € 73 duizend.

6 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de BBV-voorschriften. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

De jaarrekening is opgesteld in euro's en afgerond op duizenden.

Continuïteitsveronderstelling

Sinds eind februari 2020 is er een uitbraak van het coronavirus in Nederland. Wat de consequenties van deze coronacrisis zijn, zal pas in de loop van 2020 duidelijk worden. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Wij hebben de eventuele gevolgen van de coronacrisis, zoals benoemd onder de gebeurtenissen na balansdatum op pagina 51, hierin betrokken.

Materiële vaste activa

De vaste activa van VRG heeft een economisch nut en is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De activa wordt lineair afgeschreven vanaf het jaar na ingebruikname waarbij geen rekening wordt gehouden met een restwaarde. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de financiële verordening.

Vlottende activa

De vlottende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en bestemmingsreserves en het resultaat voor bestemming van het lopende jaar. De algemene reserve heeft geen bestuurlijk vastgelegde bestemming en dient als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers of andere niet te kwantificeren risico's. Aan een bestemmingsreserve is door het Algemeen Bestuur een specifiek doel gekoppeld.

Voorzieningen

De definitie van een voorziening is een schatting van voorzienbare lasten waarvan het ontstaan in het verleden ligt. De exacte omvang hiervan is onzeker evenals het tijdstip van optreden.

Voorzieningen worden opgenomen tegen de nominale waarde. Met uitzondering van de voorziening FLO, deze voorziening wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van het bij het opmaken van de jaarrekening bekende cao-loon. Er is geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige stijgingen;
- Voor het contant maken van de verplichting wordt gebruik gemaakt van een disconteringsvoet van 2,5%;
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt geen rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door natuurlijk verloop.

Vaste en vlottende passiva

Vaste en vlottende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden opgenomen voor het bedrag waarvoor zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar worden opgenomen indien zij bekend zijn voor het opstellen van de jaarrekening.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen worden niet in de balans opgenomen. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

7 Gebeurtenissen na balansdatum

Het coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact exact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen.

De belangrijkste gevolgen/effecten voor zover deze op dit moment zijn in te schatten betreffen voor 2020 en verder:

- Verhoogde ureninzet piketfunctionarissen;
- Groot beroep op onze communicatie afdeling, inzet voor de GGD;
- Opzetten communicatiecampagnes;
- Extra materiele uitgaven;
- Impact op de geoefendheid brandweer door vervallen van repressieve opleidingen en cursussen;
- Impact op en mogelijk andere inrichting van onze crisisorganisatie in de toekomst.

We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen continuïteitrisico. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Een van de acties die we hebben genomen is het intern monitoren van de (extra) inzet van medewerkers en bijkomende kosten die VRG maakt in het kader van corona. Deze kostenonderbouwing kan dienen voor een mogelijke compensatie vanuit het Rijk in een later stadium.

8 Bestemming resultaat

Het dagelijks bestuur doet de volgende resultaatsbestemmingsvoorstellen:

Het resultaat van het programma:

- Brandweezorg van € 15.322 duizend te onttrekken aan de algemene reserve.
- Crisisbeheersing van € 172 duizend te onttrekken aan de algemene reserve.
- Gemeentelijke Kolom Groningen van € 91 duizend toe te voegen aan de algemene reserve.
- GHOR van € 75 duizend toe te voegen aan algemene reserve.

Programma	Bedrag	Resultaat bestemming
Brandweezorg	-15.322	Onttrekken aan algemene reserve VRG
Crisisbeheersing	-172	Onttrekken aan algemene reserve VRG
Gemeentelijke Kolom Groningen	91	Toevoegen aan algemene reserve VRG
GHOR	75	Toevoegen aan algemene reserve VRG
Totaal	-15.328	

Bovenstaande resultaatsbestemmingsvoorstellen leiden tot onderstaande balansopstelling:

Activa (x 1.000)	31-dec-2019	31-dec-2018	Passiva (x 1.000)	31-dec-2019	31-dec-2018
Vaste activa			Vaste passiva		
<i>Materiële vaste activa</i>	25.140	24.644	<i>Algemene reserve</i>	-12.523	2.805
			<i>Bestemmingsreserve</i>	2.251	2.634
			<i>Eigen vermogen</i>	10.272	5.439
			<i>Voorzieningen</i>	16.752	1.669
			<i>Vaste schulden</i>	13.119	12.812
Totaal vaste activa	25.140	24.644	Totaal vaste passiva	19.599	19.920
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>	1.278	2.475	<i>Schulden < 1 jaar</i>	6.836	7.578
<i>Liquide middelen</i>	17	379			
Totaal vlottende activa	1.295	2.854	Totaal vlottende passiva	6.836	7.578
Totaal activa	26.435	27.498	Totaal passiva	26.435	27.498

Bijlagen

I. Gemeentelijke bijdrage

De bijdrage van de deelnemende gemeenten is in 2019 tot stand gekomen door een tweetal bestuursbesluiten. Hieronder is de bijdrage van iedere gemeente in 2019 inzichtelijk gemaakt.

6 april 2018 : *Beleidsbegroting 2019*

Onderstaande tabel is in de beleidsbegroting 2019 vastgesteld door het bestuur.

- De gemeentelijke bijdrage voor de programma's Crisisbeheersing, SKG en GHOR wordt gebaseerd op het inwoneraantal van de gemeente.
- De gemeentelijk bijdrage van 2019 voor Brandweezorg inclusief meldkamer is voor 80% gebaseerd op het cluster OOV in het gemeentefonds en voor 20% op historische kosten van vóór de regionalisering.

Gemeente	Brandweer	Crisis beheersing	Gemeentelijke kolom Groningen	GHOR	Beleidsbegroting VRG 2019
Appingedam	641.068	12.886	23.569	8.932	686.455
Delfzijl	1.649.432	26.873	49.152	18.628	1.744.085
Groningen	17.384.508	247.036	451.834	171.237	18.254.615
Het Hogeland	3.691.668	53.627	98.085	37.172	3.880.552
Loppersum	657.222	10.672	19.519	7.397	694.810
Midden Groningen	3.601.544	65.804	120.356	45.613	3.833.317
Oldambt	2.423.135	41.021	75.028	28.434	2.567.619
Pekela	593.456	13.474	24.644	9.340	640.913
Stadskanaal	1.735.305	34.717	63.499	24.065	1.857.586
Veendam	1.380.762	29.631	54.196	20.539	1.485.128
Westerkwartier	3.438.301	65.723	120.209	45.557	3.669.790
Westerwolde	1.759.111	26.725	48.881	18.525	1.853.243
Totaal	38.955.512	628.189	1.148.972	435.439	41.168.113

5 april 2019: Begrotingsactualisatie 2019

Er is een uitzetting van de gemeentelijke bijdrage van 277 duizend euro (kolom aanvullende indexatie) toegekend.

Het definitieve fictieve aandeel in het gemeentefonds voor het cluster OOV van de Groninger gemeenten is vastgesteld conform artikel 24 VGR voor het jaar 2019. Dit heeft effect op de onderlinge verhouding in de bijdrage van gemeenten (kolom effect OOV verdeelsleutel), maar niet op de totale gemeentelijke bijdrage.

In de beleidsbegroting is gerekend met de inwonersaantallen per 1-1-2018, het effect van het actuele inwonersaantal per gemeente per 1-1-2019 is in de onderlinge bijdrage van de gemeenten verrekend (kolom effect inwonersaantal). Dit heeft geen effect op de totale gemeentelijke bijdrage.

Gemeente	Beleidsbegroting VRG 2019	Aanvullende indexatie	Effect OOV verdeelsleutel	Effect inwonersaantal	Bijdrage gemeenten 2019 geactualiseerd
Appingedam	686.455	4.619	2.268	-600	692.742
Delfzijl	1.744.085	11.736	-13.360	-286	1.742.176
Groningen	18.254.615	122.833	-60.847	2.746	18.319.348
Het Hogeland	3.880.552	26.112	-79.642	-6.464	3.820.558
Loppersum	694.810	4.675	6.403	-654	705.235
Midden Groningen	3.833.317	25.794	-8.461	-424	3.850.225
Oldambt	2.567.619	17.277	32.167	33	2.617.096
Pekela	640.913	4.313	904	-987	645.143
Stadskanaal	1.857.586	12.500	6.432	158	1.876.674
Veendam	1.485.128	9.993	9.788	42	1.504.952
Westerkwartier	3.669.790	24.694	98.935	6.881	3.800.299
Westerwolde	1.853.243	12.470	5.413	-445	1.870.681
Totaal	41.168.113	277.016	0	0	41.445.129

II. Rijksbijdrage BDuR en SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 16 januari 2020								
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besteding (jaar T)					
		Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3	Aard controle R Indicatorenummer: € 7.325.337					
GRO	GRO7C	Nationaal Programma Groningen	Hieronder per regel één beschikkingnumm er en in de	Welke regeling betreft het (taakveld waarop van toepassing zelf	Totale besteding in jaar T	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Groningen	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: GRO7C / 01	Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: GRO17C / 02	Aard controle R Indicatorenummer: GRO7C / 03	Aard controle R Indicatorenummer: GRO7C / 04	Aard controle Indicatorenummer: GRO7C / 05	Aard controle Indicatorenummer: GRO7C / 06
			1 2019-013083	Sociale, mentale en gezondheids- ondersteuning	€ 344.652	€ 0	€ 344.652	NVT
			Kopie beschikkingnumm er	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoordi ng Ja/Nee	
			Aard controle n.v.t. Indicatorenummer: GRO7C / 07	Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings- informatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
			1 2019-013083	€ 344.652	€ 0	€ 344.652	Nee	
			Aard controle Indicatorenummer: GRO7C / 11					

III. Reserves

	31-12-2018	Res. bestemming 2018	1-1-2019	Mutatie 2019	31-12-2019	Beschikbare weerstandscap.
Algemene reserve						
VRG	2.805	-	2.805	-15.328	-12.523	-
Bestemmingsreserve						
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-
Reorganisatie	300	-	300	-300	-	-
Ontwikkeling stedelijk gebied	-	323	323	-83	240	-
Totaal	5.116	323	5.439	-15.711	-10.272	-

De algemene reserve VRG is ultimo 2019 negatief. Met VRG, gemeenten en de toezichthouder, Provincie Groningen, wordt uitvoering gegeven aan het vervolgtraject om de negatieve algemene reserve ultimo 2019 op te lossen.

Er wordt in de begroting van 2020 rekening gehouden met een vrijval van € 2 miljoen uit de bestemmingsreserve materieel VRG uit 2014 ten behoeve van de investeringen in de secundaire bluswatervoorziening in het jaar 2020.

Van de bestemmingsreserve ontwikkeling stedelijk gebied wordt in 2020 een bedrag van € 80 duizend onttrokken. Het resterende bedrag wordt in daaropvolgende jaren ingezet.

IV. Risico's

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2019 geïntervieweerd en geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

Paraatheid vrijwilligers	
Omschrijving	De beschikbaarheid van vrijwilligers wordt een steeds grotere uitdaging. Ondanks creatieve oplossingen ("uitlenen" van elkaars personeel, inzet dagdienstpersoneel e.d.) zal de druk op de paraatheid steeds groter worden. Dit kan gevolgen hebben voor het aantal vrijwilligers in een post. Omdat het verloop naar verwachting de komende jaren ook toe zal nemen zullen wervingsinspanningen eveneens vergroot moeten worden. Al met al betekent dit dat er vaker moet worden gekeurd, geworven, opgeleid en dat vaker nieuwe medewerkers van eigen persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden voorzien en daarmee extra kosten.
Risico	€ 180.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

Programma aardbevingen	
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral ook het borgen van adequate kennis binnen onze formatie een uitdaging. Voor 2017 en 2018 is inmiddels toezegging verricht door NCG voor incidentele dekking voor een programma coördinator, een communicatieadviseur en multidisciplinair oefenen. We maken daarnaast ongedekte materiele kosten, voor onder meer satelliettelefoons en juridische kosten. In het kader van de nieuwe strategische koers wordt in beeld gebracht wat structureel nodig is.
Risico	€ 60.000
Kans	Midden
Actie	De urgentie van de benodigde kosten blijft onderwerp van gesprek met NCG. Ook wordt waar mogelijk een beroep tot financiële bijdrage gedaan bij vakdepartementen en andere externe financiers.

Gezond en veilig werken	
Omschrijving	De aansprakelijkheid voor de gevolgen liggen met de nieuwe verzekering grotendeels bij Veiligheidsregio Groningen vanwege de hardheidsclausule.
Risico	€ 50.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

V. Vaste activa

Overzicht van de vaste activa in de categorieën zoals bij VRG worden onderkend.

	Aanschafwaarde 31-12-2018	Onderhanden investerings 2018	Cum. afschrijvingen 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Investerings 2019	Aanschafwaarde desinvesterings 2019	Cumulatieve afschrijvingen desinvesterings 2019	Afschrijvingen 2019	Aanschafwaarde 31-12-2019	Onderhanden investerings 2019	Cum. afschrijvingen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019
Grond	1.693	-	-	1.693	478	-	-	-	2.171	-	-	2.171
Kazerne	8.506	111	926	7.691	-	-	-	350	8.506	653	1.276	7.883
Installaties kazerne	775	-	193	582	-	-	-	66	775	-	259	516
Inventaris kazerne	70	-	8	62	-	-	-	10	70	-	18	52
Tankautospuit	13.363	1.140	8.097	6.406	2.164	365	365	696	15.162	745	8.428	7.479
Hoogwerker	3.653	-	2.541	1.112	-	-	-	240	3.653	-	2.781	872
Personeel-/mat. wagen	2.234	-	1.548	686	264	65	65	184	2.433	-	1.667	766
Hulpverleningsvoertuig	1.434	-	577	857	-	-	-	80	1.434	-	657	777
Dienstauto	1.374	-	916	458	130	152	152	151	1.352	2	915	439
Container/haakarmbak	686	167	449	404	-	-	-	33	686	-	482	204
Vaartuig	117	-	112	5	-	-	-	2	117	-	114	3
Inventaris rijdend materieel	2.055	-	1.296	759	20	-	-	164	2.075	-	1.460	615
ICT	2.183	-	1.143	1.040	-	-	-	293	2.183	109	1.436	856
Persoonlijke bescherming middelen	4.074	157	2.215	2.016	258	-	-	395	4.332	-	2.610	1.722
Overig	1.594	-	805	789	72	-	-	125	1.666	-	930	736
Goodwill	186	-	102	84	-	-	-	35	186	-	137	49
Totaal	43.997	1.575	20.928	24.644	3.386	582	582	2.824	46.801	1.509	23.170	25.140

VI. Geldleningen

	I	II	III	IV	V	VI
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	BNG	BNG	BNG
Nummer	40.110.778	40.110.857	40.110.858	40.110.949	40.110.950	40.111.110
Hoofdsom	1,1 mln	2,0 mln	1,2 mln	1,2 mln	1,0 mln	1,1 mln
Afsluiting	1-11-'16	30-11-'16	30-11-'16	20-12-'16	20-12-'16	24-03-'17
Looptijd	35 jaar	25 jaar	40 jaar	10 jaar	30 jaar	40 jaar
Einddatum	1-11-'51	31-10-'41	31-10-'56	19-12-'26	19-12-'46	23-03-'57
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,33%	1,31%	1,54%	0,65%	1,56%	1,85%
Soort	Lineair	Lineair	Lineair	Lineair	Lineair	Lineair
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2019	13.724	24.012	17.515	6.214	14.543	17.679

	VII	VIII	IX	X	XI
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	NWB	NWB
Nummer	40.111.111	40.112.605	40.112.935	1-29286	1-29892
Hoofdsom	1,0 mln	2,5 mln	0,75 mln	1,4 mln	1,0 mln
Afsluiting	24-03-'17	28-02-'19	25-06-'19	30-11-'16	29-11-'18
Looptijd	15 jaar	10	10	40 jaar	20 jaar
Einddatum	23-03-'32	28-02-'29	25-06-'29	29-11-'56	29-11-'38
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,16%	0,95%	0,39%	1,82%	1,23%
Soort	Lineair	Afl. vrij	Afl. vrij	Afl. vrij	Lineair
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2019	11.250	19.976	1.587	25.140	12.244

VII. Wet Normering Topinkomens

WNT-verantwoording 2019 Veiligheidsregio Groningen

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Groningen. Het voor Veiligheidsregio Groningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	W. Mansveld	R. Knoop
Functiegegevens	Directeur VRG	Plv Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	[ja]	[ja]
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.049	127.171
Beloningen betaalbaar op termijn	19.658	19.862
<i>Subtotaal</i>	<i>141.707</i>	<i>147.033</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	141.707	147.033
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018		
bedragen x € 1	W. Mansveld	R. Knoop
Functiegegevens	Sectorhoofd Risicobeheersing	Plv Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	[ja]	[ja]
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.042	122.457
Beloningen betaalbaar op termijn	17.885	18.168
<i>Subtotaal</i>	<i>134.927</i>	<i>140.625</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000
Bezoldiging	135.005	140.545

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Voor alle functies in onderstaande tabel geldt dat deze onbezoldigd zijn.

Gegevens 2019	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. A.W. Hiemstra	Lid AB, Appingedam (jan-sep)
Dhr. F.H. Wiersma	Lid AB, Appingedam (okt-dec)
Dhr. G. Beukema	Lid AB, Delfzijl
H.J. Bolding	Lid AB, Het Hogeland
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Voorzitter AB, Groningen (jan-sep)
Dhr. K.F. Schuiling	Voorzitter AB, Groningen (okt-dec)
Dhr. H. Engels	Lid AB, Loppersum
Dhr. A. Hoogendoorn	Lid AB, Midden-Groningen
Mevr. H.K. Pot	Lid AB, Oldambt (jan)
Mevr. C.Y. Sikkema	Lid AB, Oldambt (feb-dec)
Dhr. J. Kuin	Lid AB, Pekela
Mevr. F. de Jonge	Lid AB, Stadskanaal
Dhr. S.B. Swierstra	Lid AB, Veendam
Dhr. J.W. Velema	Lid AB, Westerwolde
Dhr. F.H. Wiersma	Lid AB, Westerkwartier (jan-sep)
Dhr. A. van der Tuuk	Lid AB, Westerkwartier (okt-dec)
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Voorzitter DB, Groningen (jan-sep)
Dhr. K.F. Schuiling	Voorzitter DB, Groningen (okt-dec)
Dhr. F.H. Wiersma	Lid DB, Westerkwartier (jan-sep)
Dhr. J. Kuin	Lid DB, Pekela
Dhr. G. Beukema	Lid DB, Delfzijl
Mevr. C.Y. Sikkema	Lid DB, Oldambt (feb-dec)

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

VIII. Taakvelden

Op grond van de BBV dient VRG in de jaarrekening een verplichte bijlage taakvelden op te nemen.

Taakveld	Begroting			VRG totaal			Programma											
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Brandweer			Crisisbeheersing			Gemeentelijke kolom			GHOR		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning																		
0.1 Bestuur	0	1.075	-1.075	0	967	-967	0	967	-967	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	0	17.298	-17.298	10	13.387	-13.377	10	13.280	-13.270	0	101	-101	0	0	0	0	5	-5
0.5 Treasury	0	207	-207	1	170	-169	1	170	-169	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	1.260	0	1.260	1.704	5	1.699	993	5	988	639	0	639	0	0	0	72	0	72
0.10 Mutaties reserves	623	0	623	383	0	383	383	0	383	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	49.024	28.528	20.496	49.063	47.898	1.165	44.996	43.219	1.777	1.266	1.977	-711	1.157	1.066	91	1.644	1.637	8
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	0	685	-685	0	637	-637	0	637	-637	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	0	2.939	-2.939	0	3.425	-3.425	0	3.425	-3.425	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal	50.907	50.731	175	51.161	66.489	-15.328	46.382	61.704	-15.322	1.906	2.078	-172	1.157	1.066	91	1.716	1.641	75

Totale lasten	66.489
Overhead	13.387
Percentage	20,13%

Conform het BBV is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Taakveld	
0.1 Bestuur	Betreft kosten voor (ondersteuning) bestuur en accountantskosten (grootboekrekeningnummers 42135 en 42150).
0.4 Overhead	O.b.v. Notitie Overhead - juli 2016 Commissie BBV. Ondersteunende taken niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product behoren tot overhead. Dit zijn Planning en Control, Financiën, HRM, OR, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering, Facilitaire zaken, post/document verwerking en Huisvesting.
0.5 Treasury	Activiteiten ten aanzien van financiering en betalingsverkeer zoals rentebaten en rentelasten.
0.8 Overige baten en lasten	Alle overige baten en lasten.
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Geen sprake van vennootschapsbelasting binnen de Veiligheidsregio Groningen.
0.10 Mutaties reserves	Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	Na resultaatbestemming is hier het jaarresultaat zichtbaar.
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen, inclusief GHOR en Bevolkingszorg.
2.1 Verkeer en vervoer	Betreft bluswatervoorziening, grootboekrekeningnummer 46200 Vastrecht brandkranen.
8.3 Wonen en bouwen	Advies, toetsing en handhaving van brandveiligheid.

IX. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Groningen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Veiligheidsregio Groningen te Groningen gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: <ol style="list-style-type: none"> 1. het overzicht van baten en lasten over 2019; en 2. de balans per 31 december 2019; 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en 5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 34 tot en met pagina 52 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.</p>

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 510.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Benadrukking van de impact van COVID-19

Wij wijzen op de toelichting opgenomen onder de "gebeurtenissen na balansdatum" in de toelichting op de jaarrekening (pagina 51) en de toelichting opgenomen in het jaarverslag (pagina 8) waarin het dagelijks bestuur de impact van de effecten van het coronavirus (COVID-19) op de baten en lasten en de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling heeft beschreven. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van gemeenschappelijke regelingen, opgenomen bepalingen.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
  - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- ▶ het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 juni 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA
